

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 19-20 listopada 2012r. na kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie na poziomie studiów I i II stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu ogólnoakademickim.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:

– dr inż. Janusz Uriasz – członek PKA,

członkowie:

– dr hab. inż. Ryszard Getka – ekspert PKA,

– dr hab. Andrzej Ostrokólski – ekspert PKA,

– mgr Agnieszka Zagórska – ekspert PKA,

– Aleksandra Zachara – ekspert PKA, przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” prowadzonym na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2012/2013. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi po upływie okresu na jaki została wydana ocena pozytywna. Szczegółowe informacje zawiera Załącznik nr 3.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wybrane prace dyplomowe. Zespół Oceniający wizytował bazę dydaktyczną Uczelni, w tym Bibliotekę Uczelnianą i wybrane laboratoria badawcze oraz dydaktyczne w celu oceny bazy dydaktycznej i jej poziomu dostosowania do potrzeb kształcenia prowadzonego na Uczelni.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Zakres i treść wizytacji przeprowadzono na podstawie aktów prawnych przedstawionych w **załączniku nr** Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.:

Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego został uzgodniony z władzami strony wizytowanej. Stanowi on **załącznik** Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania. niniejszego raportu.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku formułowana przez jednostkę¹

Uchwałą Senatu Nr 7/02/2012 z 29 lutego 2012 r. Senat Uczelni zatwierdził Strategię Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie na lata 2011-2020 w której zapisano także misję tej Uczelni. Misją Uczelni jest m.in. „*profesjonalne kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr oficerskich dla potrzeb dynamicznego rozwoju ochrony przeciwpożarowej oraz kadr o najwyższych kwalifikacjach w zakresie: oceny stanu zagrożeń cywilizacyjnych i naturalnych, ochrony życia, zdrowia i mienia i innych wartości przed tymi zagrożeniami, także wychowanie studentów w poczuciu patriotyzmu, ofiarności w służbie i w pracy, w poszanowaniu dyscypliny służby i pracy oraz prowadzenie badań istotnie wzbogacających wiedzę z zakresu bezpieczeństwa obywateli ...*”. Rada Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego Uchwałą Nr 01/2012 z dnia 8 lutego 2012 r. przyjęła strategię rozwoju Wydziału na lata 2012 – 2016, która zawiera trzy główne cele strategiczne: I. Działalność naukowo badawcza, II Działalność edukacyjna, III Współpraca z otoczeniem. Cele strategiczne w obszarze kształcenia studentów WIBP określił szczegółowo w celu strategicznym, formułując go następująco” Zapewnienie studentom i doktorantom najwyższych kwalifikacji zawodowych, dostosowanych do wymagań krajowego i europejskiego rynku pracy”. Celami szczegółowymi są w tym celu strategicznym:

- dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb otoczenia,
- podniesienie jakości kształcenia.

W dalszej części strategii WIBP sformułowane zostało 11 kierunków działań mających na celu osiągnięcie założonych celów szczegółowych w zakresie działalności edukacyjnej. Kierunki te są zbieżne z aktualnie przeprowadzanymi zmianami procesu kształcenia w szkolnictwie wyższym i uwzględniają najnowsze działania, cele i zalecane efekty, jakie zapisane są w dokumentach wydanych po zmianach w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym* (ustawie PSW) dokonanych w 2011 roku.

Misja wydziału jest opublikowana i dostępna m.in. na stronie internetowej. Misja jest ściśle powiązana z koncepcją kształcenia i strategią SGSP. Wydział oferuje i prowadzi **studia na kierunku „inżynieria bezpieczeństwa”** z tego na ocenianym wydziale (WIBP) o specjalnościach: **dla I stopnia kształcenia: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego**, a **dla II stopnia kształcenia: Inżynieria bezpieczeństwa pożarowego i Inżynieria bezpieczeństwa cywilnego**. Studia są dostępne dla osób – kandydatów do służby i w służbie PSP oraz dla osób, które nie podejmą pracy w PSP. Dla tej pierwszej grupy obowiązują odpowiednie wymogi sprawnościowe, co powoduje odpowiednią rekrutację i dostępność studiów dla osób nie spełniających wymaganych kryteriów sprawnościowych – jako osób cywilnych.

¹ Numeracja punktów odpowiada numerom *kryteriów głównych*, a podpunktów – numerom *kryteriów szczegółowych* określonym w Części I Załącznika do Statutu PKA pt. Kryteria oceny programowej

Oferta edukacyjna jest atrakcyjna i daje szansę uzyskania przygotowania do odpowiedzialnej i potrzebnej społecznie służby w PSP oraz pracy w instytucjach wspierających PSP i działających na rzecz bezpieczeństwa szeroko rozumianego.

Kształcenie jest prowadzone elastycznie i dostosowane do zmian określanych przez odpowiednie ministerstwa. W zakresie programowym realizowane są studia na drugim roku i następnych wg wymogów standardów kształcenia. Natomiast pierwszy rok (od roku akademickiego 2012/13) wg ustaleń określonych w KRK, programy są opracowane na pełen cykl kształcenia.

1). Kształcenie w obszarze *inżynierii bezpieczeństwa* w Szkole Głównej Służby Pożarniczej, która w 2011 roku obchodziła 30 lat swojej działalności ma ugruntowaną historię i sięga 1939 roku, gdy powołany został Centralny Ośrodek Wyszkożenia Pożarniczego, z siedzibą w obecnym budynku SGSP. Szkolenie na poziomie wyższym rozpoczęto w Wyższej Szkole Oficerów Pożarnictwa w 1971 roku i od wtedy, w prekursorce dzisiejszej SGSP, rozpoczęto kształcenie inżynierów pożarnictwa. Można zatem ocenić, że koncepcja kształcenia inżynierów pożarnictwa na obecnym kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* kształtowała się na przestrzeni co najmniej 40 lat, a szkolnictwa pożarniczego sięga nawet ponad 70 lat. W SGSP koncepcję kształcenia dostosowano w 2008-2010 roku do ram nakreślonych w standardzie kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, wprowadzając do tego kierunku elementy własne wynikające z doświadczeń i osiągnięć Szkoły, elementy związane z potrzebami zapewnienia kadr dla Państwowej Straży Pożarnej, oraz kształcenia specjalistów którzy mogliby sprostać nowym wyzwaniom cywilizacyjnym w zakresie bezpieczeństwa cywilnego. Koncepcja kształcenia na WIBP dotyczy grupy specjalistów i funkcjonariuszy pożarnictwa na pierwszym stopniu kształcenia, oraz obu grup (bezpieczeństwo pożarowe oraz cywilne) na studiach drugiego stopnia, na dwu prowadzonych specjalnościach.

Koncepcja kształcenia na WIBP na studiach prowadzonych według dotychczasowych zasad, na II, III i IV roku studiów w roku akademickim 2012/2013 jest przedstawiona w opisie sylwetki absolwenta, stanowiącym część programu kształcenia przyjętego w uchwale Rady WIBP w 2008 roku i zmienionego w 2010 roku, z uwzględnieniem uwag pokontrolnych po ocenie kierunku przez PKA w 2008 roku.

Koncepcja kształcenia na prowadzonych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie studiach wyższych na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2012/2013 pozostaje w związku z nakreślonymi w misji i strategii Uczelni oraz w strategii Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego podstawowymi celami. Kierunek kształcenia *inżynieria bezpieczeństwa* i oferowana studentom w ramach tego kierunku na studiach pierwszego stopnia - prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej - jedna specjalność *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*, oraz oferowane dwie specjalności: *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego* oraz *inżynieria bezpieczeństwa cywilnego* na studiach drugiego stopnia - prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej - pod względem realizowanych treści oraz efektów kształcenia pozostają w ścisłym związku i dotyczą cyt.: *oceny stanu zagrożeń cywilizacyjnych i naturalnych, ochrony życia, zdrowia i mienia i innych wartości przed tymi zagrożeniami*, a wykorzystywane metody dydaktyczne i wychowawcze w okresie studiów przyczyniają się i mają na celu *wychowanie studentów w poczuciu patriotyzmu, ofiarności w służbie i w pracy*,

w poszanowaniu dyscypliny służby i pracy oraz prowadzenie badań istotnie wzbogacających wiedzę z zakresu bezpieczeństwa obywateli.

Oferta kształcenia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego obejmuje obecnie studia w obszarze nauk technicznych, o profilu ogólnoakademickim (zgodnie z określeniem stosowanym według zasad KRK), prowadzące na pierwszym stopniu kształcenia do uzyskania kompetencji inżynierskich:

- trwające 8 semestrów, stacjonarne, kończące się tytułem zawodowym *inżyniera* dla studentów „osób cywilnych”, na specjalności *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*,
- trwające 8 semestrów, stacjonarne, kończące się tytułem zawodowym *inżyniera pożarnictwa* dla studentów – strażaków w służbie kandydackiej, na specjalności *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*,
- trwające 8 semestrów, niestacjonarne, kończące się tytułem zawodowym *inżyniera pożarnictwa* dla studentów – strażaków w służbie stałej oraz pracowników jednostek ochrony przeciwpożarowej będących absolwentami Szkół Chorążych, Szkół Aspirantów lub Centralnej Szkoły Państwowej Straży Pożarnej i posiadających tytuł zawodowy *technika pożarnictwa*, na specjalności *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego* (studiowanie wymaga skierowania na studia wydanego przez przełożonego),
- trwające 8 semestrów, niestacjonarne, kończące się tytułem zawodowym *inżyniera* dla studentów „osób cywilnych”, na specjalności *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*.

Studenci na pierwszym stopniu kształcenia na WIBP nie mają do wyboru przedmiotów fakultatywnych ani modułów przedmiotowych (np. w formie oferty kilku specjalności). WIBP prowadzi studia nieelastyczne dla studentów, którzy wszyscy studiuje identyczny zestaw przedmiotów. **WIBP nie wypełnia w związku z tym na pierwszym stopniu kształcenia wymagań dotyczących elastyczności kształtowania profilu kształcenia przez studentów, jakie wynikają m.in. z ogólnych zasad procesu bolońskiego i obecnych przepisów wydanych w związku z wprowadzeniem zasad KRK.** Studenci nie mają możliwości wyboru modułów lub przedmiotów kształcenia, którym przypisuje się co najmniej 30% punktów ECTS wymaganych łącznie w całym procesie kształcenia dla uzyskania kwalifikacji na pierwszym poziomie studiów (wymagane w rozporz. MNiSW z dn. 5.10.2011 r. (Dz.U. Nr 243, poz. 1445, § 5 ust. 2 *Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2.*). Jedynym wyjątkiem jest wybór tematu pracy dyplomowej za 15 ECTS, z przypisaniem do seminarium dypl. „poz. 46 „seminarium dyplomowe” 15 ECTS należnych dla pracy dyplomowej, po zdaniu egzaminu dyplomowego.

Wydział prowadzi studia drugiego stopnia, zgodnie z zasadami KRK należące do profilu ogólnoakademickiego, w obszarze nauk technicznych, po ukończeniu których uzyskiwane są dwa różne tytuły zawodowe, zależnie od ścieżki kształcenia jaką przeszli kandydaci na II stopień i jaki posiadają tytuł zawodowy po I stopniu:

- trwające 3 semestry, stacjonarne, dla absolwentów studiów I stopnia po Szkole Głównej Służby Pożarniczej, na specjalności obieranej po II semestrze: *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego* lub *inżynieria bezpieczeństwa cywilnego*; po zakończeniu

absolwenci uzyskują tytuł zawodowy *magistra inżyniera*, a osoby posiadające tytuł *inżyniera pożarnictwa* uzyskują tytuł zawodowy *magistra inżyniera pożarnictwa*,

- trwające 3 lub 4 semestry (dla absolwentów innych uczelni, którzy mają jeden semestr różnic programowych), niestacjonarne, na specjalności obieranej po II semestrze: *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego* lub *inżynieria bezpieczeństwa cywilnego*; po zakończeniu absolwenci uzyskują tytuł zawodowy *magistra inżyniera*, a osoby posiadające tytuł *inżyniera pożarnictwa* uzyskują tytuł zawodowy *magistra inżyniera pożarnictwa*.

Tytuły zawodowe uzyskiwane po zakończeniu studiów w SGSP są zgodne z rozporządzeniem MNiSW z dn. 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu, w którym absolwenci kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* w Szkole Głównej Służby Pożarniczej potraktowani są w sposób szczególny w porównaniu do wszystkich innych Uczelni w Polsce. Tylko dla tej Szkoły, wymienionej w rozporządzeniu z nazwy, stworzono unikalny tytuł zawodowy *inżynier pożarnictwa* oraz *magister inżynier pożarnictwa*, uzależniając go od efektów kształcenia i dodatkowo od rodzaju osoby studiującej. Należy przyznać, że Szkoła wywiązuje się prawidłowo z kształcenia i tytuł zawodowy *inżynier pożarnictwa* nadawany jest absolwentom (studenci w służbie kandydackiej w Państwowej Straży Pożarnej (PSP) studiów pierwszego stopnia, którzy uzyskują dodatkowe efekty kształcenia opisane w programie studiów – w drodze kształcenia z wykorzystaniem głównie praktycznych form dydaktycznych, przez specjalistów o dużym doświadczeniu praktycznym i z wykorzystaniem bardzo dobrej bazy dydaktycznej dla zajęć o charakterze praktycznym.

Moduły przedmiotowe jednej z dwóch oferowanych specjalności (20 ECTS) na II stopniu kształcenia są obierane przez studentów po II semestrze studiów. Studenci mogą uzyskać, po zaliczeniu przedmiotów i napisaniu pracy dyplomowej magisterskiej – po zdaniu egzaminu dyplomowego magisterskiego: 20 ECTS + 20 ECTS czyli łącznie 40 ECTS, co w stosunku do łącznej liczby 97 ECTS wymaganej dla ukończenia studiów II stopnia stanowi 41,2 %. **WIBP wypełnia w związku z tym na drugim stopniu kształcenia wymagania dotyczące elastyczności kształtowania profilu kształcenia przez studentów, jakie wynikają m.in. z ogólnych zasad procesu bolońskiego i obecnych przepisów wydanych w związku z wprowadzeniem zasad KRK (30% wymagane w rozporz. MNiSW z dn. 5.10.2011 r. (Dz.U. Nr 243, poz. 1445) w § 5 ust. 2).**

Dwie oferowane przez Wydział IBP specjalności studiów na drugim stopniu kształcenia uzupełniają ofertę tej Uczelni, dostępną także dla osób zainteresowanych *inżynierią bezpieczeństwa* na siostrzanym Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Cywilnego. Można uznać zatem, że w łącznej ocenie Uczelni dwuwydziałowej oferta kształcenia na jednoimiennym kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, prowadzonym przez dwa samodzielne wydziały jest zróżnicowana, zarówno co do zawartości programowej jak i beneficjentów procesu kształcenia. Oferta Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego jest skierowana w stronę kształcenia przyszłych kadr zatrudnianych w jednostkach Państwowej Straży Pożarnej i przygotowuje do wykonywania funkcji kierowniczych, doradczych i administracyjnych na różnych szczeblach dowodzenia w Straży Pożarnej, a także dla kadr

kierowniczych cywilnych i funkcjonariuszy PSP – specjalistów w działach prewencji i nadzoru. Aktualność tematyki i zawartości programowej studiów pozwala także na dobre przygotowanie kadr do pracy w administracji i w przedsiębiorstwach, przez absolwentów zaznajomionych z zasadami i wymaganiami nowych dyrektyw UE, standardów światowych i procedur bezpieczeństwa obowiązujących w Polsce. Oferta kształcenia jest także wzbogacona o możliwość kontynuacji nauki na studiach podyplomowych prowadzonych przez Wydział IBP. Pozwala także (po pierwszym stopniu) na kontynuowanie kształcenia na II stopniu na tym samym wydziale SGSP lub w innej uczelni wyższej.

2). Udział interesariuszy zewnętrznych w przypadku tej Uczelni jest ustalony w statucie SGSP, w którym przewidziano poza senatem także konwent, pełniący znaczącą rolę w zakresie współdecydowania o strategii rozwoju Uczelni, zgodności i dostosowaniu programów kształcenia do wymagań ministra sprawującego nadzór nad resortową szkołą wyższą (jest nim Minister Spraw Wewnętrznych). Udział ten jest zagwarantowany instytucjonalnie, gdyż Minister Spraw Wewnętrznych zatwierdza ważniejsze dokumenty regulujące zasady działania Szkoły, programy i tok studiów (statut, strategia rozwoju, misja, regulamin studiów), personalnie wpływa na politykę Szkoły przez wyznaczanie rektora-komendanta, a także w mniejszym stopniu przez udział swojego przedstawiciela w składzie konwentu, korzysta z prawa do zatwierdzania proponowanego przez senat składu konwentu, z zagwarantowaniem dla ministra prawa do zwoływania posiedzeń nadzwyczajnych konwentu. Skład konwentu obejmuje szerokie spektrum interesariuszy, zgodnie ze Statutem SGSP: „...przedstawicieli organów państwowych, samorządu terytorialnego i zawodowego, instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych oraz twórczych, organizacji pracodawców oraz organizacji samorządu gospodarczego, przedsiębiorców i instytucji finansowych, oraz uczelni akademickiej, z którą Uczelnia współdziała...”. Uczelnia posiada dobrze działające kanały informacji i kontaktu z podstawową grupą pracodawców, tj. Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, Komendami Wojewódzkimi PSP, krajowym centrum i wojewódzkimi sztabami zarządzania kryzysowego, przedsiębiorstwami z branży ochrony przeciwpożarowej w Warszawie i innych miastach Polski. Wymianie informacji o oczekiwaniach pracodawców służy aktywny udział nauczycieli w konferencjach branżowych i organizacja przez SGSP i WIBP branżowych konferencji, których wyniki są także wykorzystywane w procesie dostosowywania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Należy także wymienić wkład jaki wnosi do przekazu informacji zwrotnej wykorzystywanej w polepszaniu procesu kształcenia Biuro Karier SGSP oraz Stowarzyszenie Absolwentów SGSP. Z ustaleń poczynionych podczas wizytacji wynika, że istnieje jeszcze kanał przekazu oczekiwań efektów kształcenia za pośrednictwem wydziałów zarządzania kryzysowego (różnych szczebli administracji), szczególnie podczas narad i konferencji naukowych oraz po praktykach studenckich.

Udział interesariuszy wewnętrznych jest zapewniony i miał miejsce przy ustalaniu strategii SGSP na lata 2012-2016, strategii Wydziału IBP na ten sam okres, w opiniowaniu aktów normatywnych SGSP dotyczących kształcenia (głównie *Regulamin studiów SGSP*). Pracownicy Uczelni mają duży wpływ na ustalanie treści programowych kształcenia, bowiem bogata oferta przedmiotów jaka znajduje się w programie kształcenia odzwierciedla potencjał

dydaktyczny, naukowy, a także wynikający z bogatych doświadczeń praktycznych kadry i zasobów bazy dydaktycznej SGSP i Wydziału IBP. Jest to szczególnie widoczne w ofercie przedmiotów specjalności studiów i w tematach prac dyplomowych.

Ocena końcowa 1 - kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Koncepcja kształcenia i oferta jest spójna i atrakcyjna, a przede wszystkim zapewnia podstawę do opracowania programów studiów i uzyskania zakładanych efektów kształcenia.
2. Koncepcja kształcenia wynika z dokumentów uchwalonych przez zgodne z obowiązującym prawem organy kolegialne i zatwierdzonych przez ministra sprawującego nadzór nad szkołą. Mają na nią wpływ interesariusze wewnętrzni (studenci, pracownicy) oraz zewnętrzni, ustanowieni instytucjonalnie oraz dobierani we właściwy sposób spośród współpracujących organów i instytucji reprezentujących głównie kierownictwo resortu MSW, Komendę Gł. PSP i dowództwa wojewódzkie PSP oraz przyszłych pracodawców. Koncepcja jest zgodna z obowiązującymi aktami prawnymi oraz zasadami poprawności formalnej i merytorycznej.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1). Kierunek studiów *inżynieria bezpieczeństwa* nie został szczegółowo skodyfikowany i nie występuje w Krajowych Ramach Kwalifikacji w wydanych rozporządzeniach dotyczących wzorcowych efektów kształcenia ani w obowiązujących obecnie standardach kształcenia. Senat i władze Szkoły Głównej Służby Pożarniczej podjęli w latach 2011-2012 działania, na ogólnych zasadach dotyczących wprowadzenia zasad KRK, mające na celu dostosowanie programów kształcenia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* prowadzonym na dwóch wydziałach tej Uczelni.

Senat SGSP uchwałą nr 29/05/2012 z dnia 23 maja 2012 roku przyjął zgodnie z wymaganiami art. 11 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 – tekst ujednolicony) opis efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* dla studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia². Umożliwiło to wydziałom SGSP kontynuowanie kształcenia na tym kierunku i poziomie od roku akademickiego 2012/2013 bowiem dostosowano programy kształcenia (plany i programy nauczania) do zmienionych w 2011 roku, na podstawie zmiany ustawy PSW, wymagań dotyczących warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia zawartych w

² Uchwała nr 29/05/2012 Senatu SGSP z dnia 23 maja 2012 roku w sprawie przyjęcia efektów kształcenia ... ma błędy formalne w odwołaniach do przepisów ustawy PSW. Zamiast art. 11 ust. 1 powinno być art. 11 ust. 2 pkt. Niezrozumiałe jest także odwołanie do art. 131 ust. 2 ustawy PSW, który dotyczy powierzenia prowadzenia zajęć nauczycielowi akademickiemu w wymiarze ponadwymiarowym.

Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), znajdujących się w szczególności w rozdziale 3 tego rozporządzenia.

Zgodnie z wymaganiami w §9 ust.1 punkt 3 tego rozporządzenia Senat SGSP w uchwale zawierającej opis efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* określił, że będą to studia o profilu ogólnoakademickim, przyporządkował ten kierunek studiów do *obszaru nauk technicznych*, do efektów kształcenia prowadzącego do uzyskania *kompetencji inżynierskich*. **Nie określono jednakże jednoznacznie dyscypliny naukowej do której odnoszą się efekty kształcenia** jakie mają być uzyskane w ramach tego kierunku; wskazano kierunki studiów powiązane z tym kierunkiem studiów lub dyscypliny, takie jak: *nauki o bezpieczeństwie, inżynieria środowiska i ochrona środowiska*. W opinii zespołu oceniającego nie wykonano w tym wypadku w pełni wymagań zawartych w §9 ust. 1 pkt. 3 przywołanego rozporządzenia, bowiem nie określono dyscypliny naukowej powiązanej z kierunkiem kształcenia inżynieria bezpieczeństwa – zgodnej z wykazem dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych opublikowanym w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. 2011 Nr 179, poz. 1065). Senat SGSP wskazał powiązane kierunki studiów zamiast *dyscyplin naukowych*. Gdyby potraktować to jako pomyłkę techniczną (użycie słów „kierunki studiów” zamiast „dyscypliny naukowe”) to jest to poważniejszy błąd (nie spełniono bowiem wymagania w §5 ust. 3 cytowanego rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011) bo dyscyplina naukowa *nauki o bezpieczeństwie* należy do obszaru nauk społecznych i dziedziny nauk społecznych – co powoduje niespójność między zaliczeniem kierunku studiów *inżynieria bezpieczeństwa* do *obszaru nauk technicznych* jako studiów jednoobszarowych (powinny być to w związku z tym studia co najmniej dwuobszarowe – czego nie wykazano). Podobnie *ochrona środowiska* występuje w kilku obszarach wiedzy i dziedzinach nauk (*nauki ścisłe – dziedzina nauk chemicznych; nauki przyrodnicze – dziedzina nauk biologicznych*). Do dziedziny *nauk technicznych* spośród dyscyplin naukowych (kierunków) wymienionych w uchwale nr 29/05/2012 Senatu SGSP należy jedynie *inżynieria środowiska* – która ewentualnie mogła być wskazana przez Senat SGSP jako dyscyplina naukowa do jakiej należy obszar kształcenia na kierunku prowadzonym w SGSP.

Senat SGSP nie skorzystał z możliwości i nie uchwalił odmiennych efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, odrębnie dla każdego z wydziałów na SGSP, chociaż zdaniem zespołu jest ku temu uzasadnienie wynikające z odmienności koncepcji i treści kształcenia, a także efektów kształcenia oferowanych na WIBC oraz na WIBP, co wynika z odmiennej specyfiki i warunków istniejących na obu wydziałach SGSP.

W opisie efektów kształcenia dla kierunku studiów *inżynieria bezpieczeństwa*, zawartym w uchwale Senatu SGSP, na pierwszym stopniu kształcenia zaznaczono odniesienia efektów tego kierunku do efektów prowadzących do uzyskania *kompetencji inżynierskich* i do uzyskania *kompetencji w obszarze nauk technicznych* (wyłącznie tych nauk).

Opis efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, przyjęty w uchwale nr 29/05/2012 z dnia 23 maja 2012 roku przez Senat SGSP zawiera 16 efektów w obszarze

wiedzy, oraz 8 dodatkowych efektów w tym obszarze oznaczonych „strażacy dodatkowo” tj. dla studentów studiujących na tym kierunku, którzy równocześnie odbywają służbę kandydacką w PSP (strażacy w służbie kandydackiej, zwani studentami-podchorążymi lub są strażakami w służbie stałej w PSP – zaliczani do studentów Uczelni na podstawie *Regulaminu studiów SGSP* w §1 ust. 3 pkt. 1 i pkt 2. W obszarze umiejętności sformułowano 18 efektów i ponadto dalszych 12 efektów oznaczonych „strażacy dodatkowo”. Kompetencje społeczne są sformułowane w 8 efektach bez rozróżnienia studentów. Dodatkowe efekty oznaczone „strażacy dodatkowo” znajdujące się w opisie efektów kształcenia jakie uchwalił Senat SGSP dotyczą studentów studiujących na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego, który prowadzi studia rozróżniając i dzieląc studentów na grupy wyróżnione w §1 ust. 3 Regulaminu studiów SGSP, studiujące według odmiennych programów realizowanych dla obu grup oddzielnie i wydaje różne dyplomy i tytuły zawodowe „inżynier” lub „inżynier pożarnictwa”.

Oceniając kompletność efektów kształcenia przyjętych w uchwale Senatu SGSP należy uznać, że wskazano na uzyskanie przez studentów prawie wszystkich efektów kształcenia należących do wykazu efektów w obszarze nauk technicznych, o profilu ogólnoakademickim na studiach pierwszego stopnia, z wyjątkiem:

- 1) **brakuje efektu wiedzy T1A_W05** ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów),
- 2) **brakuje efektu umiejętności T1A_U16** potrafi — zgodnie z zadaną specyfikacją — zaprojektować oraz zrealizować proste urządzenie, obiekt, system lub proces, typowe dla studiowanego kierunku studiów, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Wszystkie efekty z obszaru nauk technicznych nie muszą być wskazane, natomiast powinno się uzasadnić ich brak.

Część efektów kształcenia na pierwszym stopniu kształcenia zaznaczono jako „strażacy dodatkowo,” co później znajduje odzwierciedlenie w dwóch różnych wersjach programów kształcenia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego, uzasadniających wydawanie absolwentom dwóch rodzajów dyplomów i tytułów zawodowych ukończenia studiów pierwszego stopnia „inżynier” oraz „inżynier pożarnictwa”. Na drugim stopniu kształcenia zaznaczono odniesienia efektów tego kierunku jedynie do efektów prowadzących do uzyskania kompetencji w obszarze nauk technicznych (wyłącznie tych nauk) i bez wprowadzania dodatkowych efektów dla „strażaków”.

Opis efektów kształcenia w uchwale Senatu SGSP jest bardzo ogólny. Został on szerzej i dokładniej opisany w kartach przedmiotów, przez podanie treści programowych zajęć dydaktycznych i opisanie efektów kształcenia także w obszarach wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Opis efektów w kartach przedmiotów jest zrozumiały, ale nadal bardzo ogólny, nie dający się zapisać w kryteriach ilościowych. Dlatego też wydaje się mało prawdopodobne, by nauczyciele akademicy dla tak ogólnego opisu efektów kształcenia potrafili stworzyć przejrzysty system weryfikacji efektów kształcenia (w kartach przedmiotów nie określono jak dotychczas kryteriów oceny uzyskiwanych przez studentów efektów i

poziomu (stopnia w skali ocen) tych efektów w skali od minimalnego (na dostateczny) do maksymalnego (na bardzo dobry)).

Zgodnie z opisem efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, jaki został wprowadzony uchwałą nr 29/05/2012 z dnia 23 maja 2012 roku Senatu SGSP, nauczyciele akademicy przedstawili treści przedmiotów ujętych w planie studiów z podziałem ich na treści przypisane do form realizowanych zajęć, wskazali związek tych treści i ich odniesienie do wskazanych efektów kształcenia dla kierunku, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jaki student nabędzie w efekcie zaliczenia danego przedmiotu. Do każdego z przedmiotów zostały przypisane wymiary godzin form zajęć i łączne wymiary zajęć, oraz punkty ECTS z przypisaniem ich do przedmiotu i form zajęć. Brak jest w kartach przedmiotów opisu kryteriów minimalnych dla oceny, czy student uzyskał oczekiwane efekty kształcenia. Określono jednak sposoby weryfikacji uzyskanych efektów przez podanie w sposób ogólny informacji: egzamin, zaliczenie, kolokwium, projekt, zaliczenie laboratorium itp. Zestaw kompletny kart przedmiotów został przedstawiony w czasie wizytacji; nie przedstawiono jednak dokumentu prawnie wprowadzającego te wymagania, będące częścią nowego, zmienionego programu kształcenia do stosowania od nowego roku akademickiego 2012/2013. Zgodnie z ustawą PSW i § 7 ust. 4 rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011 (Dz.U. 2011 Nr 243, poz. 1445) Wydział IBP mógł dokonać zmiany zajęć dydaktycznych, wprowadzając zmiany w programie mające na celu doskonalenie programu kształcenia, za które student może uzyskać łącznie nie więcej niż 50% punktów ECTS. Nie skorzystano z tej możliwości i Wydział nadal prowadzi studia na tym kierunku bez zmian w treściach przedmiotów i bez zmian w zestawie przedmiotów oraz specjalności w stosunku do ramowego planu studiów jaki był przyjęty w 2010 roku dla studiów pierwszego stopnia i w 2011 roku dla studiów II stopnia.

W opinii zespołu oceniającego zmiany formalne polegające na całkowicie odmiennej formie zapisu karty przedmiotu w stosunku do sylabusów, zamieszczenie w kartach przedmiotów innych informacji formalnych i w innych układach (wynikających z uchwały Senatu SGSP w sprawie opisu efektów kształcenia zastępującej dotychczasowy standard kształcenia na tym kierunku), konieczność umieszczenia w tabelarycznych zestawieniach ramowych planów studiów informacji i wskaźników ilościowych wymaganych przez zmienione rozporządzenia MNiSW, będące nowymi aktami wykonawczymi do zmienionej w 2011 roku ustawy PSW (która spowodowała wygaśnięcie od 1.10.2012 roku praktycznie całego prawa regulującego proces kształcenia na studiach wyższych) – uzasadniają konieczność uchwalenia nowych programów kształcenia (w tym planów i programów nauczania) przez organ kolegialny jednostki prowadzącej studia (w tym wypadku przez Radę Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego – po wejściu w życie uchwały nr 29/05/2012 Senatu SGSP w sprawie opisu efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*).

Dla studiów II stopnia opracowano poprawnie efekty kształcenia, jednakże nie opracowano programu kształcenia i treści kształcenia. Przyjęto od roku 2012/13, jako obowiązujący (na podstawie wewnętrznego aktu prawnego z 2010 r.) program wcześniej opracowany wg standardów kształcenia, który jest realizowany na drugim roku studiów II stopnia. To niedopracowanie powinno być usunięte.

Przedstawione przez kierownictwo Wydziału IBP w raporcie samooceny informacje dotyczące studiów prowadzonych od roku akademickiego 2012/2013 (na obecnym I roku) na zasadach zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, wprowadzonymi po zmianie ustawy PSW w 2011 roku, oraz dokonana w czasie wizytacji analiza i porównanie efektów kształcenia zawartych w programach kształcenia dostosowanych do nowych zasad KRK, w tym w szczególności:

- ustalenie przez Senat SGSP w dniu 23 maja 2012 roku opisu efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* z zachowaniem obowiązujących zasad i wymagań prawa,
- opracowanie kart przedmiotów do modułów dydaktycznych i przedmiotów wyszczególnionych w ramowym planie studiów,
- ujęcie w efektach kształcenia poszczególnych przedmiotów i modułów dydaktycznych wszystkich wymaganych i wymienionych w opisie kierunkowych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i zawodowych na tym kierunku studiów,

pozwalają na stwierdzenie, że Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP **dobrze** realizuje cele i osiąga efekty kształcenia zgodne z nowymi zasadami prowadzenia studiów zawartymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i innych przepisach z nimi związanych wprowadzonych po zmianie w 2011 roku ustawy PSW, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, należącym do obszaru nauk technicznych, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich z uwzględnieniem specyfiki Uczelni wyrażonej treściami przedmiotów i efektami kształcenia na prowadzonych specjalnościach.

Ocena „w pełni” w tym wypadku może być wydana przy założeniu, że występujące jednak uchybienia i braki formalne nie mają podstawowego wpływu na uzyskiwane efekty kształcenia, takie jak: formalny brak uchwały Rady Wydziału IBP zatwierdzającej i wprowadzającej do obowiązkowego stosowania treści programowe zawarte w opracowanych i stosowanych kartach przedmiotów, brak w kartach przedmiotów określenia minimalnych wymagań dla stwierdzenia uzyskania przez studenta oczekiwanych efektów kształcenia danego przedmiotu studiów, czy też brak formalny uchwały z załączonym nowym planem ramowym studiów, w nowym układzie graficznym pozwalającym na ustalenie wszystkich wskaźników ilościowych i jakościowych kształcenia są brakami formalnymi lub w części nawet redakcyjnymi; skoro jednak studia są prowadzone w sposób zapewniający uzyskanie efektów oczekiwanych i zakładanych w uchwale Senatu SGSP, zawierającej opis efektów kształcenia dla kierunku, braki formalne nie mają zasadniczego wpływu na merytoryczny efekt kształcenia, natomiast powinny być jak najszybciej usunięte. Po części jako ich powód można także wskazać krótki okres obowiązywania nowych przepisów (wizytacja odbyła się w drugim miesiącu stosowania nowego prawa) i częściowo także nie w pełni jednoznaczne sformułowania przepisów (np. nie można stwierdzić, czy wskaźniki ilościowe o których jest mowa powyżej powinny być uwidocznione w planie studiów; można uznać że w danej sytuacji są skoro można je odszukać w kartach przedmiotów opracowanych i udostępnionych przez WIBP. Karta przedmiotu nie jest ponadto dokumentem wymaganym przez przepisy, nie ma narzuconego obowiązującego wzorca karty przedmiotu; nawet nazwa *karta przedmiotu* (podobnie jak *sylabus*) nie pojawia się w przepisach wydanych w związku ze zmianą prawa).

Zaleca się jednakże by Senat SGSP korzystając z możliwości jakie daje zmiana rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, opublikowana w rozporządzeniu MNiSW z dnia 23.08.2012 r. (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 983) naprawił uchybienia i ominięcia jakie zawiera uchwała nr 29/05/2012 senatu SGSP z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla kierunku studiów inżynieria bezpieczeństwa dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, a także w dalszej kolejności by Rada Wydziału IBP, uchwaliła zmiany do programu kształcenia na tym kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia, wprowadzając w pełni zasady KRK określone w obowiązującym obecnie prawie wynikającym ze zmian do ustawy PSW.

Na stronie <http://www.sgsp.edu.pl> udostępnione są informacje o uczelni, wydziałach, strukturze jednostek, profilach kształcenia, zasadach rekrutacji itd. Studentom i zainteresowanym kandydatom (<http://www.sgsp.edu.pl/studia/kandydaci.php>) udostępnione są programy kształcenia, sylwetki absolwenta i treści programowe obowiązujące na dotychczasowych zasadach, tj. wprowadzone w latach 2008-2010 na podstawie obowiązującego dotychczas standardu kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* prowadzonego na WIBP(http://www.sgsp.edu.pl/studia/wibp/ramowe/sp_pk.pdf).

Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego nie udostępnił jak dotąd treści programowych i opisu efektów kształcenia, obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013 studentów, którzy rozpoczęli studia w tym roku akademickim, na wydziałowej stronie internetowej. Treści i opis sylwetki absolwenta jest dostępny na miejscu, w siedzibie wydziału; można także skorzystać z nieaktualnego już opisu sylwetki absolwenta w starym programie studiów. Dla studentów dostępne są natomiast rozkłady zajęć w danym roku akademickim na stronie http://www.sgsp.edu.pl/studia/plany/wibp/plany_wibp.php.

Specyfika kształcenia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego jest zauważalna w treściach nauczania przedmiotów na dwóch prowadzonych specjalnościach. Syntetyczna zwięzła informacja o efektach kształcenia na tym kierunku i wydziale jest także dostępna w ogólnym opisie studiów i efektów kształcenia stanowiącym część opisową programu kształcenia, oraz w treści informacji dla kandydatów na studia na tym wydziale <http://www.sgsp.edu.pl/studia/kandydaci.php>. Nowe efekty kształcenia opracowane według zasad KRK dla pierwszego roku studiów w roku akademickim 2012-2013 nie są dotychczas dostępne ani na stronie internetowej ani w formie wydrukowanej. Nowe karty przedmiotów opracowane przez nauczycieli nie były jak dotąd przyjęte i uchwalone przez Radę Wydziału IBP, nie zostały zatem także opublikowane; nie są zatem dostępne dla studentów i kandydatów na studia. Studenci mają udostępnione „stare” programy kształcenia (na stronie internetowej uczelni), rozliczenie przedmiotów, godzin zajęć z podziałem na stosowane formy oraz treści tematyczne przedmiotów.

2). Na WIBP efekty kształcenia opracowane wg KRK zostały określone zgodnie z ustaleniami określonymi przez ministerstwo. Wprowadzone je do realizacji od początku roku akademickiego 2012/13 dla studentów pierwszego rocznika. Efekty kształcenia pogrupowano na: „*wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne*”, poprawnie formułując i nadając właściwą symbolikę, zastosowano uszczegółowienie dla każdego przedmiotu, wskazując na zachodzącą korelację i nakładanie (kumulowanie) się efektów kształcenia.

W nowych programach kształcenia opracowanych wg KRK w kartach przedmiotów kryteriów oceny czy efekty kształcenia zostały osiągnięte, a sformułowano jedynie w sposób ogólny metodę weryfikacji, czy efekty zostały osiągnięte (przez podanie określenia: egzamin, zaliczenie, kolokwium pisemne, sprawdzian praktyczny itp.) – nie można jednoznacznie określić czy opracowano przejrzysty system weryfikacji efektów kształcenia na wydziale. Można jedynie ocenić, że stosowane tradycyjne metody oceny wiedzy jak egzaminy ustne i pisemne oraz kolokwia i sprawdziany na ćwiczeniach audytoryjnych pozwolą na sprawdzenie efektów wiedzy – ale nadal nie istnieje na Uczelni przejrzysty system weryfikacji efektów wiedzy, bowiem nie określono kryteriów jakie muszą spełnić studenci dla uzyskania ocen ustanowionych w regulaminie studiów, jeśli efekty w zakresie wiedzy uzyskali w stopniu co najmniej minimalnym lub większym. Zweryfikowanie efektów umiejętności jest jeszcze mniej pewne, podobnie jak nie określono metod i narzędzi do zweryfikowania efektów kompetencji. Usterkę tę należy niezwłocznie usunąć jeszcze w trakcie obecnego roku akademickiego 2012/2013.

Forma i kryteria oceny osiągniętych przez studenta efektów są podawane przez nauczycieli na pierwszych zajęciach. Prowadzący konsekwentnie przestrzegają zasad zaliczenia przedmiotu przedstawionych na pierwszych zajęciach. Studenci są oceniani obiektywnie, na podstawie swoich umiejętności oraz mają możliwość obejrzenia swoich prac u prowadzących.

Studenci na spotkaniu z zespołem wizytującym podkreślali, że potrafią intuicyjnie w przybliżeniu wskazać efekty kształcenia nabywane w toku kształcenia. W trakcie rozmowy wyrazili opinię, że zakładane efekty kształcenia są sprawdzalne. Wiedza jest weryfikowana podczas egzaminów. Umiejętności natomiast są sprawdzane w trakcie ćwiczeń.

3). W uchwale nr 29/05/2012 Senatu SGSP z dnia 23 maja 2012 określone zostały efekty kształcenia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia zgodnie z wymogami art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy. Zostały określone efekty kierunkowe, w tym dotyczące także dotychczasowych przedmiotów ogólnych i podstawowych, a także przyporządkowano efekty kierunkowe do efektów obszarowych w obszarze nauk technicznych i mających na celu uzyskanie kompetencji inżynierskich, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520).

Spełnienie wymagań i uzyskanie efektów kształcenia z przedmiotu, opisanych w programie studiów skutkuje uzyskaniem oceny pozytywnej w skali ocen zgodnej z §25 Regulaminu studiów SGSP (zał. Nr 3 do uchwały Nr 3/02/2012 Senatu SGSP z dnia 29 lutego 2012, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych dnia 3.06.2012 r.): 5,0; 4,5; 4,0;

3,5; 3,0 (dostateczny – najniższa zaliczająca ocena); 2,0 (niedostateczny, nie zaliczająca ocena) lub w skali uogólnionej (zaliczono, nie zaliczono) stosowanej przy innych formach sprawdzania wiedzy lub umiejętności (np. seminarium dyplomowe, zaliczenie wykładu z przedmiotu kończącego się egzaminem – według decyzji prowadzącego „według skali ocen uogólnionych lub wg zasad ustalonych przez prowadzącego zajęcia”. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia na WIBP na specjalności *inżynieria bezpieczeństwa Pożarowego* w ramach 2860 godzin zajęć studenci zaliczają 67 przedmiotów, z tego 17 kończy się egzaminem. Średnio są to 2 - 3 egzaminy w jednej sesji, co należy uznać za wskaźnik nie obciążający studentów egzaminami zaliczającymi przedmioty studiów.

Zgodnie z *Regulaminem studiów SGSP* z §27 ust. 6 dla oceny egzaminu stosowana jest skala ocen szczegółowych (ale wynika to tylko pośrednio z ust. 6 mówiącego że „ocena niedostateczna z egzaminu jest równoznaczna z niezaliczeniem egzaminu”. Brakuje jednoznacznego stwierdzenia w §27 ust. 1 *Regulaminu*, że dla oceny wyników egzaminu należy stosować skalę ocen szczegółowych (wymieniono tylko egzamin dyplomowy), zwłaszcza wobec zapisania w ust. 2 że przy zaliczeniach przedmiotów niekończących się egzaminem stosuje się skalę ocen szczegółowych.

Regulamin studiów SGSP nie określa sposobu ustalania oceny zaliczenia przedmiotu, w skład którego wchodzi kilka form zajęć. Większość przedmiotów w programie studiów składa się z co najmniej dwóch form zajęć, najczęściej jest to wykład i ćwiczenia. Wobec zapisu w §14 ust. 5 *Regulaminu studiów SGSP*, że formy zajęć z tego samego przedmiotu mogą być oceniane oddzielnie lub łącznie - regulamin daje w tym wypadku prawo do podjęcia decyzji przez dziekana - efektem jest sytuacja, dla której w programie kształcenia jaki obowiązuje w roku akademickim 2012/2013 nie ma informacji, które z form zajęć i z jakich przedmiotów będą zaliczane oddzielnie, a które łącznie. W czasie wizytacji nie badano tej sprawy w kontekście poinformowania studentów o tych zasadach w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów – kiedy, w jaki sposób są informowani i przez kogo. Na stronach WWW Uczelni i Wydziału nie ma takich informacji. Informacja taka nie występuje także w kartach przedmiotów prowadzonych na I roku w roku akademickim 2012/2013 według nowych zasad.

W ocenie zespołu oceniającego sytuacja taka nie powinna mieć miejsca – jest to delegowanie zasad jakie mają być zapisane w regulaminie do decyzji organu jednoosobowego, bez wskazania sytuacji i trybu w jakim organ może to uczynić. Ponadto według zasad KRK kryteria oceny i sposób oceny powinny być zapisane w programie nauczania (karcie przedmiotu) uchwalonym przez radę wydziału – stąd ingerencja dziekana po tym fakcie (tj. po uchwaleniu programu studiów przez radę), również w obszarze który według ustawy PSW powinien być określony w regulaminie studiów, jest w ocenie zespołu błędem regulaminu studiów.

Nawet jeśli akceptować taki sposób ustalania sposobu zaliczenia przedmiotu z różnymi formami zajęć to nadal brakuje w *Regulaminie studiów* ustalenia zasady jak należy mierzyć efekty poszczególnych form i wyrażać je wartością oceny i jak ustalać ocenę wspólną z zaliczenia przedmiotu (średnia arytmetyczna, średnia ważona z punktami ECTS formy zajęć jako wagami, itp.). Zasada taka jest także, w opinii zespołu niespójna z systemem ECTS i zasadami tworzenia programów kształcenia zgodnymi z KRK, zapisanymi w rozporządzeniu MNiSW z dnia 5.10.2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym

kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2011 nr 243, poz. 1445 z późn. zm.). Wymaganie podania w programie studiów łącznej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych - wymaga by w programie studiów (w planie studiów, w kartach przedmiotów) podzielić punkty ECTS przynależące do przedmiotu na punkty ECTS uzyskiwane z poszczególnych form zajęć (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, projektowanie itd.). Z przypisania formie punktów ECTS konsekwentnie wynika także potrzeba oddzielnego zaliczania form zajęć, a w tym wypadku Regulamin studiów SGSP w §27 ust. 1 jasno wymaga stosowania skali ocen szczegółowych dla oceny stopnia opanowania wiedzy i umiejętności studentów, wyłączając tylko z tego wymagania warunkowo wykład z przedmiotu, który kończy się egzaminem (ale też pozostawiając prowadzącemu decyzje o stosowaniu oceny szczegółowej lub ogólnej). Zdaniem zespołu oceniającego zapis w §14 ust. 5 jest sprzeczny z uregulowaniami w §27 Regulaminu i wobec braku informacji w zatwierdzonym przez Radę Wydziału planie studiów o tym, które formy zajęć i w których przedmiotach są zaliczane na ocenę wspólną i w jaki sposób, a także w związku z brakiem spójności tej zasady z cytowanym powyżej rozporządzeniem – zasada określona w §14 ust. 5 nie powinna być stosowana przez Dziekana.

Zaliczenie przedmiotu oznacza uzyskanie przez studenta co najmniej na poziomie minimalnym zakładanych efektów kształcenia (tzw. „przedmiotowych”); student który spełnia warunki co najmniej minimalne uzyskuje ocenę i określoną w programie studiów liczbę punktów ECTS. Na WIBP liczby punktów ECTS przynależne z tytułu zaliczenia poszczególnych przedmiotów zapisane są w dokumencie „Plan studiów i program kształcenia” zatwierdzonym przez Dziekana WIBP 14 maja 2012 roku. „Ramowy plan – studia stacjonarne I stopnia” będący częścią *Planu studiów i programu kształcenia* w formie tabelarycznej podaje zestawienie liczby punktów ECTS przypisanych przedmiotom, z podziałem na semestry studiów. Liczby punktów ECTS podane są także w kartach przedmiotów i są one zgodne z ramowym planem studiów. Ramowy plan studiów nie podaje jednak punktów ECTS przypisanych w przedmiotach poszczególnym formom zajęć, co jest obecnie niezbędne w związku z koniecznością wykazania liczby punktów ECTS jakie student uzyskuje na formach zajęć o charakterze praktycznym.

Należy ocenić, że **prawidłowo na studiach stacjonarnych w ramowym planie ustalono podział całkowitej liczby punktów 210 ECTS za okres studiów, trwający siedem semestrów, na semestry – po 30 ECTS w semestrze** – zgodnie z §28 ust. 3 Regulaminu studiów SGSP. Prawidłowo także zgodnie z zasadami KRK i cytowanego rozporządzenia ustalono i włączono do całości punktów ECTS punkty ECTS należne studentowi z tytułu praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów (3 ECTS + 6 ECTS = 9 ECTS).

Zasada podziału punktów ECTS po 30 ECTS na semestr nie jest jednak spełniona na studiach drugiego stopnia, na których studenci w okresie 3 semestrów uzyskują 97 ECTS (np. w semestrze I jest wymagane 32 ECTS do zaliczenia semestru).

Podobnie zasada ta nie jest spełniona na studiach stacjonarnych I stopnia dla „strażaków” trwających 8 semestrów. Na przykład w semestrze 8 studenci zaliczając semestr uzyskują 13 ECTS, w tym 7 ECTS za „seminarium dyplomowe”, które wg planu studiów nie jest wcale prowadzone w 8 semestrze (jest tylko w 7 sem. w wymiarze 30 godz.). Zgodnie z przepisami powinno być po 30 ECTS na podstawie §2 pkt. 1) rozporz. MNiSW z

dn. 14.09.2011 w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U. 2011 Nr 201 poz. 1187).

Podobne nieprawidłowości dotyczą podziału punktów ECTS na semestry na studiach I stopnia niestacjonarnych trwających 8 semestrów, przy 210 ECTS za cały okres studiów.

W opinii zespołu oceniającego **nieprawidłowe jest na I stopniu kształcenia przypisanie 15 ECTS do przedmiotu „Seminarium dyplomowe” 30C sem.7 i 8 - łącznie 15 ECTS. Brakuje w Planie studiów i programie kształcenia pozycji „Praca dyplomowa”, która powinna być traktowana według nowych zasad KRK jak przedmiot studiów, z przypisanymi efektami kształcenia i punktami ECTS należnymi studentowi (15 ECTS) za jej wykonanie z tytułu własnego wkładu pracy (przy przyjęciu 30 godz./1 ECTS będzie to 450 godzin pracy studenta). W Raporcie samooceny sporządzonym przez WIBP także nie przedstawiono celów i efektów kształcenia jakich oczekuje się od studenta w wyniku wykonania przez niego pracy dyplomowej. Opis celów i efektów seminarium nie dotyczy pracy dyplomowej, pomimo że studentowi zalicza się za seminarium 15 punktów ECTS. Praca dyplomowa zgodnie z Regulaminem studiów SGSP (Rozdział XI, w szczególności § 50) kończy się egzaminem dyplomowym, co także powinno być odpowiednio zapisane w ramowym planie studiów, z przypisaniem 15 ECTS i egzaminem do przedmiotu „Praca dyplomowa” (a nie do seminarium) które student uzyskuje po zdaniu egzaminu dyplomowego, kończąc studia inżynierskie i uzyskując dyplom i tytuł zawodowy. **Powyższa uwaga dotyczy także nieprawidłowego przypisania 20 ECTS na studiach II stopnia do przedmiotu „seminarium specjalizacyjne” zamiast do pracy dyplomowej i nie zaznaczenie w planie pracy dyplomowej jako odrębnego przedmiotu kończącego się egzaminem** (podstawa prawna jak wyżej w rozp. MNiSW z 14.09.2011 w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U. 2011 Nr 201 poz. 1187)).**

Przeprowadzona analiza sylabusów dla realizowanych programów kształcenia I i II stopnia studiów potwierdza ich zgodność z programem ramowym i treściami kształcenia. Zauważalne są jednak drobne, jednak istotne niedopracowania, wynikające z przyjętej formy tego dokumentu. W sylabusach opracowanych do starej wersji programu kształcenia nie zamieszczono opisu efektów kształcenia przewidywanych do uzyskania w prowadzonych przedmiotach.

Natomiast w sylabusach – kartach przedmiotu (również wykonanych wg ustalonej formy) do nowych programów wykonanych wg KRK - nie zamieszczono rozliczenia godzin pracy studenta z nauczycielem (wykłady, ćwiczenia, laboratoria), godzin pracy samodzielnej (opracowania, projekty, studiowanie literatury, przygotowanie do ćwiczeń). Sytuacja ta uniemożliwia zweryfikowanie trafności punktów ECTS przydzielonych za przedmiot, przy założeniu, że 1 punkt odpowiada 25-30 godzin pracy studenta.

Analiza problematyki zmniejszania się liczby studentów w trakcie całego okresu studiów prowadzi do spostrzeżenia, że powinno się analizować zjawisko w aspekcie przyczyn nie uzyskania przez studentów wymaganych efektów nauczania i w aspekcie sytuacji losowych (życiowych) wpływających na możliwość realizacji studiów. W pierwszym przypadku mamy grupę studentów, którzy nie radzą sobie z opanowaniem materiału nauczania lub wymogami sprawnościowymi, a w drugim przypadku ze studentami, którzy muszą trwale lub okresowo przerwać studiowanie.

W roku akademickim 2008/2009:

- na studia I stopnia stacjonarne przyjęto 136 studentów. W kolejnych czterech latach ubywało odpowiednio: 13, 4, 5 i 3 osoby.
- na studia niestacjonarne I stopnia przyjęto 169 studentów. W kolejnych czterech latach ubywało odpowiednio: 46, 9, 9 i 6 osób.
- na studia stacjonarne II stopnia przyjęto 63 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 11 i 3 osoby.
- na studia niestacjonarne II stopnia przyjęto 119 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 8 i 0 osób.

W roku akademickim 2009/2010:

- na studia I stopnia stacjonarne przyjęto 152 studentów. W kolejnych czterech latach ubywało odpowiednio: 38, 5, 4 i 1 osoba.
- na studia niestacjonarne I stopnia przyjęto 201 studentów. W kolejnych czterech latach ubywało odpowiednio: 42, 16, 6 i 1 osoba.
- na studia stacjonarne II stopnia przyjęto 96 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 14 i 2 osoby.
- na studia niestacjonarne II stopnia przyjęto 186 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 4 i 5 osób.

W roku akademickim 2010/2011:

- na studia I stopnia stacjonarne przyjęto 196 studentów. W kolejnych trzech latach ubywało odpowiednio: 48, 11 i 1 osoba, czwarty rok studiów nie został zakończony.
- na studia niestacjonarne I stopnia przyjęto 206 studentów. W kolejnych trzech latach ubywało odpowiednio: 65, 6, i 0 osób czwarty rok studiów nie został zakończony
- na studia stacjonarne II stopnia przyjęto 93 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 24 i 1 osoba.
- na studia niestacjonarne II stopnia przyjęto 183 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 9 i 7 osób.

W roku akademickim 2011/2012:

- na studia I stopnia stacjonarne przyjęto 164 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 29 i 7 osób, trzeci rok studiów nie został zakończony.
- na studia niestacjonarne I stopnia przyjęto 211 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 56 i 4 osoby, trzeci rok studiów nie został zakończony
- na studia stacjonarne II stopnia przyjęto 34 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 6 i 0 osób.
- na studia niestacjonarne II stopnia przyjęto 172 studentów. W kolejnych dwóch latach ubywało odpowiednio: 4 i 1 osoba.

Bez wątpienia główną przyczyną zmniejszenia liczby studentów jest brak wystarczających postępów w nauce. Z analizy danych wynika, że wystąpiły jako przyczyny również: rezygnacja studenta i na studiach niestacjonarnych zaległości finansowe względem SGSP. Największe zmniejszenie było na dwóch pierwszych latach studiów z powodu trudności zaliczenia przedmiotów podstawowych i ogólnych. Odsetek studentów skreślonych na studiach I stopnia niestacjonarnych jest większy niż na studiach stacjonarnych. Przyczyną jest przede wszystkim nauka podczas zjazdów (piątek, sobota, niedziela) i trudności godzenia studiów z pracą zawodową. Prawdopodobnie również ma miejsce niższy poziom wykształcenia ogólnego studentów rozpoczynających naukę oraz praktycznie brak konkurencji o miejsce na studiach.

Zespół oceniający zaleca uczelni podjęcie działań zmierzających do ograniczenia liczby studentów rezygnujących ze studiów. Należy zbadać główne przyczyny i im zapobiegać. Dobrą formą pomocy studentom może być wprowadzenie zajęć fakultatywnych, szersze udostępnienie laboratoriów itp.

Zasady dot. oceniania studentów są określane formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć pracowników jednostek organizacyjnych Wydziału. Warunkiem zaliczenia jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w regulaminie. tj. m. in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów. Celem przedmiotowego systemu oceniania jest: diagnozowanie i monitorowanie postępów studenta, sprawiedliwe ocenianie każdego studenta, wspieranie rozwoju studenta przez ewaluację jego osiągnięć, informowanie studenta o poziomie jego osiągnięć dydaktycznych i postępach w tym zakresie, pomoc studentowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju, motywowanie studenta do dalszej pracy, wykorzystanie przez nauczyciela wyników osiągnięć studentów do planowania pracy dydaktycznej, dostarczanie studentom informacji o postępach i trudnościach w nauce.

Podstawowym aktem wewnętrznym SGSP opisującym sposób mierzenia i oceny efektów kształcenia jest *Regulamin studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej* uchwalony przez Senat SGSP w uchwale nr 3/02/2012 z dnia 29 lutego 2012 roku. *Regulamin studiów SGSP* obowiązuje od 1 października 2012 roku po zatwierdzeniu przez Ministra Spraw Wewnętrznych decyzją z dnia 5 czerwca 2012 roku. Regulamin jest dostępny dla studentów, także drogą elektroniczną i określa podstawowe procedury związane ze sprawdzaniem efektów kształcenia, do których można zaliczyć: rozkład roku akademickiego z terminami i okresem trwania sesji egzaminacyjnych, stosowane skale ocen, składanie egzaminów, uzyskiwanie zaliczeń form zajęć dydaktycznych i zaliczeń przedmiotów, stosowane metody wyrażania osiągnięć studentów zgodnie z ECTS, uzyskiwanie zaliczeń semestrów, zaliczanie praktyk, rejestracja i warunki studiowania na kolejnych semestrach, warunki dopuszczenia do wykonania pracy dyplomowej, zasady i sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, obliczenia wyniku egzaminu i ostatecznego wyniku studiów, warunki rejestracji warunkowej, powtarzania przedmiotów i semestru, skreślenia studentów z listy studentów – w tym z powodu braku postępów w nauce - włącznie z opisem sposobu stwierdzania braku postępów w nauce. Regulamin studiów i inne akty prawne określają także procedury nagradzania studentów wykazujących najlepsze wyniki studiów, przyznawania stypendiów najlepszym studentom, przyznawania odznaki najlepszym studentom itp.

Egzaminowanie studentów prowadzone jest systematycznie podczas sesji kończących każdy semestr. Wyniki są ewidencjonowane na listach egzaminacyjnych, na kartach egzaminacyjnych i w indeksie. Zbiorcze wyniki są przetwarzane i gromadzone w dziekanacie, do teczek studenta składowane są karty z wynikami po każdym semestrze. Egzaminy realizowane są w formie pisemnej (także sformalizowane arkusze testowe), ustnej – zagadnienia problemowe. Egzaminy z przedmiotów, których realizacja wymaga wykonania ćwiczeń, poprzedzone są oceną zaliczeniową wszystkich ćwiczeń.

Studenci są informowani o zasadach zaliczania obowiązujących w danym przedmiocie i formie zajęć – informacja taka jest także zawarta w karcie przedmiotu i w ramowym planie studiów. Wyniki zaliczenia przedmiotu i oceny z zaliczenia form zajęć są zapisywane w protokołach zaliczeń przedmiotów, kartach okresowych osiągnięć (semestralnych kartach zaliczeń) i w indeksach studentów. Na Wydziale IBP i w SGSP nie stosuje się indeksów elektronicznych ani elektronicznych kart zaliczeń. Karty okresowych osiągnięć są archiwizowane w teczkach akt osobowych studenta, podobnie jak protokoły egzaminów komisyjnych czy protokoły egzaminów dyplomowych. Protokoły zaliczeń przedmiotów są gromadzone i archiwizowane w dziekanacie wydziału.

Przyjęty i stosowany w SGSP system oceniania studentów ma na celu monitorowanie przez prowadzących przedmiot postępów studenta, diagnozowanie efektów kształcenia w ramach prowadzonego przedmiotu – formy zajęć na potrzeby prowadzącego i kierownictwa jednostki – wydziału związane z usprawnieniem i poprawą procesu kształcenia. System ma na celu sprawiedliwe ocenianie studenta przez ewaluację jego osiągnięć w sposób nie wywołujący nadmiernych stresów i spiętrzeń obowiązków; pomoc w rozwoju studentów między innymi przez obiektywną ewaluację ich osiągnięć i informowanie rzetelne o tych osiągnięciach lub ich braku. System ma na celu także pomoc w planowaniu przez studentów procesu kształcenia, dostarczaniu studentom pomocy dydaktycznej w sytuacjach stwierdzenia braku postępów np. przez dobranie lepszych lub zindywidualizowanych metod dydaktycznych. Ostatecznym aczkolwiek niezbędnym zadaniem systemu jest także wykluczenie z procesu kształcenia studentów, którzy nie podjęli studiów, wkładają niewystarczający wysiłek i nakład pracy w uzyskanie efektów, lub gdy nie są w stanie spełnić norm i uzyskać minimalnych efektów kształcenia dla ukończenia studiów. Można uznać i ocenić pozytywnie, że system oceny efektów kształcenia stosowany w SGSP spełnia powyższe warunki – z zastrzeżeniami jakie wyrażono w poprzednim punkcie w odniesieniu do zaliczania przedmiotu łącznie lub zaliczania oddzielnie form zajęć z przedmiotu i braku opisu sposobu ustalania oceny z zaliczenia przedmiotu, w którym występuje więcej niż jedna forma zajęć.

Zasady dyplomowania obowiązujące na kierunku określa Regulamin Studiów oraz Uchwała Senatu Nr 15/03/2012 r. z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia wzorów dyplomów ukończenia studiów. Dyplomowanie jest procesem długotrwałym i prowadzonym zgodnie z regulaminem studiów. Student posiada możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej i opiekuna. Informacje o tematach i opiekunach są dostępne na tablicy ogłoszeń WIBP. W okresie początkowym doprecyzowany jest temat pracy dyplomowej – przy aktywnym udziale studenta. Zbiory ustalonych tematów akceptuje organ kolegialny wydziału. W razie potrzeby zmiany tematu lub opiekuna zapewniona jest studentom taka możliwość.

Recenzent wskazany przez dziekana ocenia pracę dyplomową. Recenzje wykonywane są na sformalizowanych drukach. Recenzje prace dyplomowych wraz z protokołem egzaminu dyplomowego są archiwizowane w teczkach akt osobowych studentów. Egzaminy dyplomowe są prowadzone przed komisją powołaną przez dziekana, prace dyplomowe są wykonywane pod opieką nauczyciela akademickiego ze stopniem co najmniej doktora, recenzowane także przez nauczyciela z co najmniej ze stopniem doktora. Zasady wydawania tematów, wykonywania prac dyplomowych, przeprowadzenia egzaminu dyplomowego i ustalenia wyniku egzaminu dyplomowego oraz ostatecznego wyniku studiów określone są w §43 do §52 w *Regulaminie studiów SGSP* i ponadto w zarządzeniu nr 25/09 Rektora-Komendanta SGSP dnia 28.12.2009 roku w *sprawie wytycznych pisania prac dyplomowych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej*. Egzamin dyplomowy poza prezentacją i „obroną pracy dyplomowej” polega na odpowiedzi na dwa pytania z zakresu kierunku i specjalizacji studiów (bywają przypadki zadawania większej liczby pytań), przygotowane *ad hoc* przez komisję egzaminu dyplomowego. Obliczanie oceny końcowej odbywa się zgodnie z regulaminem. Po zakończeniu egzaminu sporządzany jest protokół (na sformalizowanym druku). Praca dyplomowa nie jest sprawdzana w systemie antyplagiatowym. Archiwizowany jest jeden egzemplarz z dokumentacją egzaminu (protokół i dwie recenzje) w tezcze studenta. Proces

dyplomowania studentów I i II stopnia studiów przebiega tak samo. Jedną z prac zespół oceniający sprawdził w systemie „plagiat.pl”. Otrzymany wynik wskazał, iż praca była napisana samodzielnie. Student kończy studia z chwilą zdania egzaminu dyplomowego.

Równolegle z pracami poddano analizie 17 akt osobowych absolwentów z których wynika, iż: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.); karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy -sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Na Uczelni przeprowadza się hospitację zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich (zarządzenie Rektora – Komendanta z dnia 3 kwietnia 2008 r. w sprawie ankietowego badania hospitacji zajęć dydaktycznych). Hospitacje są przeprowadzane zgodnie z planem sporządzonym przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału na początku roku akademickiego i zatwierdzonym przez Dziekana. O szczegółach planu informowani są pracownicy dydaktyczni Wydziału. Mogą także być przeprowadzane hospitacje niezaplanowane i w trybie interwencyjnym, np. na wniosek Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego. System hospitacji nie obejmuje pracowników samodzielnych. Wyłączenie to nie dotyczy trybu interwencyjnego. Z kolei młody pracownik naukowy powinien być hospitowany przynajmniej raz na trzy lata, jeśli wyniki jego okresowej oceny były pozytywne. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego, stanowi jeden z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia

Bardzo istotnym elementem podnoszenia jakości kształcenia jest przeprowadzana cyklicznie ankietyzacja procesu dydaktycznego wśród studentów. Ankietyzacja odbywa się na wspólnych zasadach przyjętych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej sprecyzowanych w Zarządzeniu Rektora – Komendanta Nr 11/2010 w sprawie zasad i trybu przeprowadzenia ankietyzacji procesu dydaktycznego. Ankietyzacja odbywa się w semestrze zimowym oraz letnim i obejmuje co najmniej 30% zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale.

Praktyki stanowią integralną część procesu dydaktycznego i są elementem praktycznej nauki zawodu są one realizowane na studiach pierwszego stopnia prowadzonych na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego. Studenci stacjonarnych i niestacjonarnych studiów odbywają praktyki zawodowe w czasie III roku studiów, w wymiarze 6 tygodni. Praktyki odbywają się w miesiącach wakacyjnych. **Praktykom nie przypisano punktów ECTS, oraz nie opisano efektów praktyk w karcie przedmiotu** (nie ma takiego przedmiotu w programie). Wpisanie praktyk do programu jako przedmiotu oraz przypisanie im punktów ECTS jest wymagane m.in. w Rozporz. MNiSW z dn. 14.09.2011 w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U. 2011 Nr 201, poz. 1187)§ 2 pkt.3a).

W przepisach prawa wewnętrznego i procedurach dydaktycznych obowiązujących w SGSP przyjęte zostały standardy mające na celu zapewnienie przejrzystości i obiektywizmu

formułowania ocen, które należy uznać za wystarczające i porównywalne do tych jakie stosowane są w innych uczelniach w Polsce – dla oceny efektów kształcenia w obszarze wiedzy, w części także umiejętności (zaliczenia laboratoriów, projekty, oceny prac dyplomowych). Do podstawowych standardów regulujących ten proces można zaliczyć: sformułowanie skali stosowanych ocen, szczegółowe opisanie zasad zaliczania form zajęć, przedmiotów, semestru i całości studiów – włącznie ze szczegółowo opisanym procesem dyplomowania i egzaminu dyplomowego kończącego studia. Przewidziano możliwość poprawiania ocen negatywnych przez określenie trybu tej procedury, z podaniem liczby dopuszczalnej liczby powtórzeń. Przewidziano także możliwość odwołania się studenta od decyzji zaliczającego i egzaminatora – przez wprowadzenie procedury zaliczenia komisyjnego i egzaminu komisyjnego. Trudną sprawą jest standaryzacja wymagań jakie stawiają w zakresie formułowania ocen poszczególni nauczyciele akademicy – ale w tym zakresie standaryzacja ta może być uzyskana przez stosowany w SGSP i na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego odpowiedni dobór kadr i ocena kadr w zakresie działalności dydaktycznej, coroczna ocena wyników kształcenia i okresowych zaliczeń semestrów i lat dokonywana syntetycznie w stosunku do zakońzonego okresu (roku akademickiego), system hospitacji zajęć (przez przełożonych) oraz ankietyzacji poziomu prowadzonych zajęć i kryteriów stosowanych ocen oraz obiektywizmu zaliczeń (dokonywana przez studentów w stosunku do nauczycieli prowadzących zajęcia). W czasie wizytacji na WIBP stwierdzono, że wszystkie te działania są prowadzone, czego dowodem jest dokumentacja tych procesów gromadzona na WIBP, w tym protokoły z przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych; ankiety studenckie oceny nauczycieli i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych.

W nowych programach nauczania w opisie treści kształcenia w kartach przedmiotów wykazano przedmiotowe efekty kształcenia, wymiar godzin zajęć, punktów ECTS przypisanych do danego przedmiotu - nie sformułowano jednak wymagań dotyczących kryteriów oceny jakie musi spełnić student dla zaliczenia przedmiotu na ocenę dostateczną, czyli najniższą ocenę zaliczającą pozytywną. Nie ma także wymagań jakie stawia się studentowi na oceny wyższe niż minimalna zaliczająca (jest nią ocena dostateczna zgodnie regulaminem studiów SGSP). **W związku z tym nie można uznać aby system oceniania studentów i standaryzacja wymagań w tym zakresie były kompletne na początkowym etapie wdrażania zasad KRK w programach kształcenia na WIBP, a także nie można uznać że na WIBP istnieje przejrzysty i w pełni obiektywny system oceny efektów kształcenia.**

Na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego nie prowadzi się studiów z wykorzystaniem kształcenia na odległość.

Ogólny i podstawowy dla studiów wyższych opis stosowanego systemu oceny efektów kształcenia jest zawarty w *Regulaminie studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej*. Regulamin studiów jest dostępny na stronie http://bip.sgsp.edu.pl/portal/sgs/652/1510/Regulamin_studiow.html. Ponadto Uczelnia przygotowała pomocny dla studentów „przewodnik po Regulaminie” zamieszczony na stronie <http://www.sgsp.edu.pl/studenci/sgsp/reguls.php>. Zawarto na tej stronie informacje napisane przejrzystym i zrozumiałym językiem, objaśniające zasady regulaminu dotyczące: jak zaliczyć semestr, egzaminów semestralnych, sesji poprawkowej, warunków zaliczenia

semestru, powtórzenie roku, urlopy, skreślenie z listy. Wyjaśnione są zarówno obowiązki jak i prawa studentów.

W *Planie studiów i programie kształcenia* obowiązującym w roku akademickim 2012/2013 znajdują się dalsze informacje, ważne dla studentów, o stosowanych formach zaliczenia poszczególnych przedmiotów (egzamin, zaliczenie przedmiotu) i semestrach studiów po których następuje zaliczenie przedmiotu (ważne dla przedmiotów trwających przez ponad jeden semestr). W Uczelni działa *Elektroniczny system obsługi studentów*, za pomocą którego studentom przekazywane są informacje o rozkładzie sesji egzaminacyjnej (dostępny po zalogowaniu na hasło). Informacje ogólne są także przekazywane studentom przez wywieszenie ich w formie pisemnej na tablicach ogłoszeń dydaktycznych Wydziału. Dotyczy to planów i programów studiów, rozkładu roku akademickiego, planu sesji egzaminacyjnej itp.

Dostępność **informacji ogólnych** o zasadach i stosowanym systemie oceny efektów kształcenia należy ocenić pozytywnie.

4). Z informacji ogólnych o Uczelni, a także z *Raportu samooceny WIBP* można uzyskać informację, że w SGSP działa Biuro Karier i stworzony jest system dla kontaktowania się i zbierania opinii od absolwentów o efektach kształcenia, jakości kształcenia i przydatności efektów kształcenia w praktyce zawodowej absolwentów. Biuro Karier stanowiące jednoosobową komórkę organizacyjną w Dziale Spraw Studenckich kontaktuje się, zbiera informacje i przetwarza je na potrzeby Kierownictwa Uczelni i wydziałów, przydatne m.in. do oceny i poprawy programów kształcenia oraz formułowania polityki w zakresie zasad rekrutacji. Biuro Karier SGSP wydaje periodyk „Moja Kariera” zamieszczając tam informacje dla studentów (w tym o ofertach pracy) i absolwentów Uczelni. Prowadzi także stronę internetową http://www.sgsp.edu.pl/kariera/dzial_spraw_studenckich/dzial.php. Pod tym adresem można znaleźć interesujący raport z badań losu i karier zawodowych absolwentów SGSP z lat 2004-2006. Ankietyzacji poddano 52 osoby, w tym 20 absolwentów WIBP oraz 32 absolwentów WIBP. Raport zawiera cenne informacje i opinie absolwentów przydatne dla formułowania i zmian programów kształcenia.

Udział interesariuszy zewnętrznych w przypadku tej Uczelni jest ustalony w statucie SGSP, w którym przewidziano Konwent pełniący znaczącą rolę w zakresie współdecydowania o strategii rozwoju Uczelni, zgodności i dostosowaniu programów kształcenia do wymagań ministra sprawującego nadzór nad resortową szkołą wyższą (jest nim Minister Spraw Wewnętrznych). Udział ten jest zagwarantowany instytucjonalnie, gdyż Minister Spraw Wewnętrznych zatwierdza ważniejsze dokumenty regulujące zasady działania Szkoły, programy i tok studiów (statut, strategia rozwoju, misja, regulamin studiów), personalnie wpływa na politykę Szkoły przez wyznaczanie rektora-komendanta, a także w mniejszym stopniu przez udział swojego przedstawiciela w składzie konwentu, korzystania z prawa do zatwierdzania proponowanego przez senat składu konwentu, z zagwarantowaniem dla ministra prawa do zwoływania posiedzeń nadzwyczajnych konwentu. Skład konwentu obejmuje szerokie spektrum interesariuszy: „...przedstawicieli organów państwowych, samorządu terytorialnego i zawodowego, instytucji i stowarzyszeń naukowych, zawodowych

oraz twórczych, organizacji pracodawców oraz organizacji samorządu gospodarczego, przedsiębiorców i instytucji finansowych, oraz uczelni akademickiej, z którą Uczelnia współdziała”. Z ustaleń poczynionych podczas wizytacji wynika, że istnieje jeszcze sposób przekazu opinii nt. efektów kształcenia za pośrednictwem wydziałów zarządzania kryzysowego (różnych szczebli administracji), szczególnie podczas narad i konferencji naukowych oraz po praktykach studenckich.

Załącznik Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania. - Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

W czasie wizytacji Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego przeprowadzono ocenę losowo wybranych siedemnastu prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zakończonych egzaminem dyplomowym. Ogólna ocena prac dokonana przez zespół jest pozytywna, zgodna zasadniczo co do wysokości oceny za pracę z oceną recenzentów i opiekunów. Wszystkie wylosowane prace dyplomowe były zgodne z kierunkiem studiów, odpowiadały co do zakresu i zawartości merytorycznej pracom dyplomowym. Egzemplarze prac dyplomowych w formie elektronicznej na płycie CD były przechowywane w Bibliotece Głównej SGSP. Nie porównywano zapisu treści prac dyplomowych w formacie elektronicznym z zawartością pracy w formie wydrukowanej.

Analiza wybranych losowo 17 prac dyplomowych i protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że egzamin dyplomowy jest prowadzony rzetelnie, pytania dotyczą kierunku studiów i są zazwyczaj przeglądowe, recenzje prac dyplomowych są rzetelne i wnikliwe a oceny prawidłowe.

Należy ocenić pozytywnie skutki wprowadzenia zarządzenia Rektora w grudniu 2009 roku dot. sposobu przygotowania prac dyplomowych, bowiem prace dyplomowe zakończone po wejściu w życie tego zarządzenia są ujednolicone co do formy, sposobu redakcji i układu graficznego.

W załączniku nr 4 przedstawiono ocenę szczegółową losowo wybranych prac dyplomowych studentów WIBP

5). Poprzednia ocena pozytywna wydana w uchwale PKA 476/2008 z dnia 3 lipca 2008 zawierała zalecenia, w tym dotyczące unormowania procesu dyplomowania, dostosowania programu kształcenia do standardu kierunku i inne zamieszczone w załączniku nr 3. Badanie stopnia realizacji zaleceń i efekty działań naprawczych jakie zastosowano w SGSP po poprzedniej ocenie jakości kształcenia, według zasad obowiązujących do 30.09.2011 roku wykazały, że Uczelnia:

- w pełni wykonała zalecenia wprowadzając unormowania dotyczące procesu dyplomowania w zarz. Nr 25/09 Rektora-Komendanta z dnia 28.12.2009 roku w sprawie wytycznych pisania prac dyplomowych w Szkole Głównej Służby Pożarniczej,
- zmieniając ramowe plany studiów i programy kształcenia są w pełni dostosowane do wymagań standardu dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* opublikowanego w załączniku nr 48 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia,

by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. 2007 Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.) i nadal pozostają uchybienia, np. nie zapewniono studentom możliwości wyboru przedmiotów kształcenia w wymiarze co najmniej 30% łącznej liczby zajęć w programie studiów; nadal nie ma w planie studiów odrębnej pozycji przedmiotu „Praca dyplomowa” z przypisanymi jej odpowiednio 15 ECTS lub 20 ECTS.

Informację o dotychczasowych ocenach zawarto w załączniku nr **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.**

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego został opracowany i istnieje opis zakładanych celów i efektów kształcenia. Studia prowadzone są w obszarze nauk technicznych i zapewniają uzyskanie efektów kształcenia właściwych dla studiów inżynierskich. Opracowane i wdrożone plany i programy studiów, w tym karty przedmiotów, wymagają uzupełnień wskazanych w treści raportu.
2. Efekty kształcenia i program studiów są sformułowane właściwie i umożliwiają uzyskanie celów i efektów kształcenia w obszarze nauk technicznych, do którego zaliczono ten kierunek, oraz efekty umiejętności wymagane do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera. Studia drugiego stopnia zapewniają uzyskanie efektów studiów magisterskich. Dostępny jest opis efektów kształcenia w postaci ogólnej i szczegółowej.
3. System weryfikacji efektów kształcenia określony został szczegółowo w regulaminie studiów SGSP dla wszystkich etapów kształcenia i procesów dydaktycznych. Stwierdzono istnienie kilku nie opisanych jednoznacznie procedur, w tym zaliczania przedmiotu z kilkoma formami zajęć dydaktycznych. Z regulaminu powinno się usunąć niejednoznaczne zasady, dające dziekanowi lub prowadzącemu przedmiot prawo decydowania o sposobie zaliczenia – bez zapisania tego jednoznacznie w planie studiów i w karcie przedmiotu. Rada Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego nie uchwaliła, po wprowadzeniu zmian prawnych wynikających z wprowadzenia w polskim szkolnictwie wyższym zasad KRK, programu studiów dla kierunku inżynieria bezpieczeństwa z uwzględnieniem wszystkich nowych przepisów wprowadzonych po nowelizacji w 2011 roku ustawy PSW. W związku z tym studia na tym kierunku prowadzone są bez określenia niektórych z wymaganych składowych programu kształcenia (przedstawionych w treści raportu powyżej) wymaganych w §5.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2011 Nr 243 poz. 1445). Nie opisano jak dotąd ogólnych i szczegółowych celów kształcenia na tym kierunku, zatem nie można określić, czy cele te są realizowane w procesie kształcenia. Zbyt ogólnie opisano efekty kształcenia, co nie pozwala na sformułowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji; nie sformułowano także jak dotychczas kryteriów oceny uzyskiwania przez studentów co najmniej minimalnych efektów kształcenia, wymaganych dla uzyskania dyplomu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia – a także w konsekwencji nie ustalono kryteriów ustalenia ocen na wyższym poziomie niż minimalny; Te oraz inne wskazane w

tym punkcie raportu braki wynikające z występujących wad opisu efektów kształcenia w uchwale nr 29/05/2013 senatu SGSP, oraz z nie zakończenia procesu dostosowania programów kształcenia do nowych wymagań prawnych i nie uchwalenia przez Radę WIBP zmienionych programów kształcenia wymaga naprawy i uzupełnienia. Zespół wizytujący PKA oceniając kierunek studiów z punktu widzenia spełnienia kryterium 2 przedstawiając swoją opinię i uwagi, zaproponował ocenę „w pełni” dla tego kryterium oceny jednocześnie jednak zwracając się do organów jednoosobowych i kolegialnych Uczelni i Wydziału o dokonanie w trybie pilnym wymaganych uzupełnień i poprawek mających na celu doskonalenie programu kształcenia i efektów kształcenia, z wykorzystaniem podstawy prawnej zawartej w §2.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 23.08.2012 (Dz. U. 2012 Nr. 0 poz. 983). Zespół przyjął przy tym, że istnieje wysokie prawdopodobieństwo iż działania te zostaną przeprowadzone prawidłowo i w terminie ustalonym w rozporządzeniu, uwzględniając wysoki potencjał reprezentowany przez nauczycieli akademickich, sprawność organizacyjną oraz doświadczenie kadr i organów tej Uczelni.

4. System oceny efektów kształcenia mierzonych punktami ECTS jest ogólnie poprawny. W kilku wypadkach stwierdzono uchybienia, które wymagają korekty w planie ramowym studiów i w kartach przedmiotów. Do najważniejszych należy zaliczyć brak przedmiotu „Praca dyplomowa” w planie i programie kształcenia; dla „Pracy dyplomowej” nie zdefiniowano efektów kształcenia, formalnie nie zaznaczono w planie studiów że powinien to być przedmiot kończący się egzaminem; nieprawidłowo przypisano punkty ECTS z tytułu czasu pracy jaki student przeznaczą na wykonanie pracy dyplomowej na I stopniu (15 ECTS) do przedmiotu „Seminarium dyplomowe” prowadzonego zgodnie z planem w wymiarze 30 godzin, przez co znacząco zawyżono punkty ECTS przypisane do seminarium (powinno to być co najwyżej 3 ECTS). Konieczne jest zweryfikowanie i prawidłowe rozliczenie punktów ECTS na studiach niestacjonarnych, kończących się takimi samymi efektami jak studia stacjonarne i po uzyskaniu przez studenta takiej samej (210) liczby punktów ECTS. Wydział wdrożył procedury i mechanizmy umożliwiające badanie losów absolwenta.

3. Program studiów a możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

1). Program studiów I stopnia i II stopnia został opracowany i jest realizowany wg standardów kształcenia na drugim roku i na następnych latach studiów. Natomiast program kształcenia opracowany wg KRK jest realizowany na ww. studiach i obejmuje studentów pierwszego roku, począwszy od roku akademickiego 2012/13. W szczególności na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego studia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na pierwszym stopniu kształcenia na II, III i IV roku studiów (dotyczy studentów którzy rozpoczęli kształcenie odpowiednio w roku akademickim 2011/2012, 2010/2011 oraz 2009/2010) powadzone są na podstawie ramowych planów studiów i programów nauczania uchwalonych przez Radę WIBP w uchwale nr 01/2008 z 24.01.2008 r. i zmienionych uchwałą z 2010 roku. Na tych rocznikach w roku akademickim 2012/2013 plany studiów i programy nauczania realizowane są zgodnie z wymaganiami przepisów, obowiązujących przed zmianą ustawy PSW w 2011 roku (która wprowadziła wymagania KRK) czyli zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. 2007 Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.)*, co do wymiaru godzin, struktury i układu przedmiotów w planie studiów, a w zakresie treści i zawartości merytorycznych programów nauczania prowadzone są zgodnie ze standardem dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* zawartym w załączniku nr 48 do przywołanego rozporządzenia.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2012/2013 na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP nie zmieniono zasadniczo ramowych planów studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, prowadzonych w formie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2012/2013 studia prowadzone są według następujących programów kształcenia, oznaczonych na stronie tytułowej w stopce informacją „Warszawa 2010”:

1. „Plan studiów i program kształcenia, kierunek: inżynieria bezpieczeństwa, specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego; Studia pierwszego stopnia dla strażaków PSP w służbie kandydackiej (SP-PK)”
2. „Plan studiów i program kształcenia, kierunek: inżynieria bezpieczeństwa, specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego; Studia pierwszego stopnia stacjonarne dla osób cywilnych (SP-PC)”
3. „Plan studiów i program kształcenia, kierunek: inżynieria bezpieczeństwa, specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego; Studia pierwszego stopnia niestacjonarne dla strażaków w służbie stałej (NP-PS)”
4. „Plan studiów i program kształcenia, kierunek: inżynieria bezpieczeństwa, specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego; Studia pierwszego stopnia niestacjonarne dla osób cywilnych (NP-PC)” oraz na studiach drugiego stopnia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, z adnotacją na dole strony „Warszawa 2011”:

5. Plan studiów i program nauczania. WIBP, kierunek: inżynieria bezpieczeństwa, specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego, inżynieria bezpieczeństwa cywilnego. Studia drugiego stopnia” który zawiera:
 - a. „ramowy plan stacjonarnych studiów II stopnia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego” o wymiarze 1005/1020 godzin zaj. dydakt. i 97 ECTS,
 - b. ramowy plan studiów zatytułowany: „Studia niestacjonarne. Specjalność: inżynieria bezpieczeństwa pożarowego/inżynieria bezpieczeństwa cywilnego” o wymiarze 668/674 godzin zajęć dydaktycznych i 97 ECTS.

Nie przedstawiono w czasie wizytacji do wglądu uchwały Rady Wydziału IBP w sprawie uchwalenia tych programów kształcenia, z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* w uchwale Senatu SGSP nr 29/05/2012, czyli po dacie 23 maja 2012 roku podjęcia uchwały przez Senat SGSP. Dziekanat wyjaśnił, że ramowe plany studiów nie były uchwalane w 2012 roku ponieważ nie zmieniły się w stosunku do tych, jakie obowiązują dotychczas na podstawie uchwały Rady WIBP z 2010 roku. Z przedstawionych do wglądu i obecnie realizowanych planów ramowych, po porównaniu ich z planami wprowadzonymi w 2010 roku wynika, że jest to zgodne ze stanem faktycznym.

Stan faktyczny prowadzenia studiów w roku akademickim 2012/2013 po wejściu w życie zmian z 2011 roku ustawy PSW określić można zatem następująco: na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP w Warszawie studia na pierwszym stopniu kształcenia, inżynierskie, o profilu ogólnoakademickim, stacjonarne prowadzone są na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na podstawie ramowego planu kształcenia uchwalonego w 2010 roku przez Radę WIBP i nie zmienionego co do zestawu, nazw przedmiotów i wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, podziału w ramach przedmiotów godzin zajęć dydaktycznych na formy zajęć oraz przypisania poszczególnym przedmiotom punktów ECTS. Identyczna sytuacja występuje w odniesieniu do studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej na tym kierunku przez WIBP, na podstawie odrębnego ramowego planu studiów niestacjonarnych uchwalonego także w 2010 roku.

Podobnie studia na pierwszym roku w roku akademickim 2012/2013 prowadzone są na podstawie planów studiów uchwalonych w 2011 roku. Taki sposób przedstawienia programu studiów dla kierunku nie pozwala na ustalenie w sposób jednoznaczny wszystkich wskaźników ilościowych, wymienionych w §5.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011 (Dz.U. 2011 Nr 243, poz. 1445) - w szczególności w punktach 6), 8), 9) i 11) – na podstawie informacji i danych liczbowych jakie są zestawione w stosowanej na WIBP formie tabelarycznej ramowego planu studiów. Informacje te można w części uzyskać z innych dokumentów, z *Raportu samooceny WIBP*, a przede wszystkim z „kart przedmiotów”.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2012/2013 nauczyciele akademicy na WIBP w Szkole Głównej Służby Pożarniczej opracowali „karty przedmiotu” dla przedmiotów prowadzonych zgodnie z obowiązującym dotychczas, uchwalonym w 2010 roku, ramowym planem studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*. Karty przedmiotów jakie udostępniono w czasie wizytacji zostały opracowane dla wszystkich przedmiotów występujących w ramowym planie studiów, przy czym dla każdego przedmiotu prowadzonego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych opracowano jedną kartę

przedmiotu ze zróżnicowaniem informacji liczbowych dotyczących wymiaru godzin form zajęć.

Struktura grup przedmiotów (ogólne, podstawowe, kierunkowe, specjalistyczne) jest taka jak w standardzie i w tym wypadku na Wydziale nie zwiększono znacząco wymiaru godzin w grupach przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych, wykorzystując pozostały czas na kształcenie specjalistyczne wynikające ze specyfiki Uczelni i Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego.

Wymiary godzin zajęć i punktów ECTS z podziałem na stopnie studiów i formy kształcenia podano w tabeli poniżej.

Tabela 1 Wymiary godzin zajęć i punktów ECTS z podziałem na stopnie studiów i formy kształcenia na studiach prowadzonych na kierunku inżynieria bezpieczeństwa na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego w SGSP

Lp	Stopień studiów	Forma	Kod w SGSP	Przeznaczenie	Liczba sem.	Łączna liczba godzin	W	C	L	P
1	Pierwszy	stacjonarne	SP-PK	Strażacy w służbie kandydackiej	8	2995	1250	1086	494	165
2	Pierwszy	stacjonarne	SP-PC	Osoby cywilne	7	2875	1250	966	494	165
3	Pierwszy	niestacjonarne	NP-PS	Strażacy w służbie stałej	8	1951	951	597	306	97
4	Pierwszy	niestacjonarne	NP-PC	Osoby cywilne	8	1951	951	597	306	97
5	Drugi									
5a	specj. IBP	S/N		Osoby cywilne i strażacy	3/3	1005/68	390/261	495/333	45/14	75/60
5b	Specj IBC	S/N		Osoby cywilne i strażacy	3/3	1020/74	435/284	480/309	45/28	60/53

S- studia stacjonarne; N-studia niestacjonarne

Łączna liczba godzin w planie studiów pierwszego stopnia, prowadzonych na podstawie standardu kształcenia dla kierunku inżynieria bezpieczeństwa (wg zasad obowiązujących do końca roku akad. 2011/2012) określona została w wymiarze 2995 dla studentów - strażaków w służbie kandydackiej (otrzymują dyplom i tytuł zawodowy „inżynier pożarnictwa”), oraz w wymiarze 2875 godzin dla studentów „cywilnych” którzy uzyskują dyplom i tytuł zawodowy „inżyniera”. Na pierwszym stopniu kształcenia jest narzucona jedna specjalność „inżynieria bezpieczeństwa pożarowego”, a poza wyborem tematu i opiekuna pracy dyplomowej studenci nie mają praktycznie możliwości wyboru przedmiotów i układania programu kształcenia w sposób elastyczny, co było wymagane także w przepisach obowiązujących przed wprowadzeniem nowych zasad KRK w 2011 roku (tj. w § 4 ust.3 rozporządzenia MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla

poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Dz.U. z 2007 , Nr. 164, poz. 1166).

Na pierwszym stopniu kształcenia wykaz przedmiotów podstawowych w programie (na przykładzie programu dla studiów I stopnia stacjonarnych, dla cywilów, oznaczonego jako SP-PK12, SP-PK11, SP-PK10 opublikowanego na stronie internetowej WIBP, pobrano w dniu 2012-12-11) zawiera 8 przedmiotów (555 godzin, 46 ECTS) jest prawidłowy i zgodny z wymaganiami standardu co do treści, i jest większy niż wymagane minimum wymiaru godzin oraz liczby punktów ECTS (w zał. 48 do rozporz.).

Wybór przedmiotów kierunkowych, z grupy treści kierunkowych określonych w standardzie dla kierunku studiów, w planie studiów na WIBP obejmuje 14 pozycji, o łącznym wymiarze 450 godzin zajęć (35 ECTS). Pod względem wymaganej w standardzie liczby zakresów (co najmniej 12) plan na WIBP spełnia wymagania standardu, minimalnej liczby godzin spełnia - powinno być co najmniej 450 i jest 450, natomiast nie spełnia pod względem wymiaru minimalnej liczby punktów ECTS – powinno być co najmniej 44 jest tylko 35.

Rada Wydziału zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów wprowadziła w 2010 zmiany do planu i programu nauczania, które powinny uwzględniać zalecenia wydane po ocenie jakości kształcenia dokonanej przez PKA w 2008 roku. Jak wynika z powyższego zestawienia, że nie wykonano co najmniej kilku z zaleceń lub zalecenia nie obejmowały wszystkich braków w planach i programach studiów.

Przedmioty i treści nauczania przedmiotów specjalistycznych zawartych w planie studiów są spójne z sylwetką absolwenta, celami i efektami kształcenia wynikającymi ze standardu oraz opisu sylwetki absolwenta zawartego w programie studiów uchwalonym w 2010 roku przez radę WIBP. Cele i efekty kształcenia jakie wynikają z zestawu i treści przedmiotów specjalistycznych są zgodne z poziomem kształcenia i profilem studiów inżynierskich, spójne i zgodne z celami i efektami kształcenia dla kierunku i specjalności o nazwie „inżynieria bezpieczeństwa pożarowego” wskazanymi w opisie sylwetki absolwenta tego kierunku. Szczegółowe treści przedmiotów specjalnościowych pogłębiają efekty kształcenia w zakresie jednej prowadzonej specjalności, w stosunku do możliwości kształcenia jakie oferuje opis kierunku w standardzie. Efekty modułu przedmiotowego specjalności studiów odpowiadają także opisowi umiejętności absolwenta i oczekiwaniom w zakresie przyszłych miejsc zatrudnienia, jakie przedstawiła Rada WIBP w 2008 i 2010 roku w uchwałach dotyczących programu nauczania dla tego kierunku prowadzonego na WIBP.

Programy kształcenia na studiach drugiego stopnia wprowadzone na WIBP w 2011 roku i zawarte w publikowanych dokumentach dostępnych na stronie WWW WIBP zawierają strukturę przedmiotów, treści i efekty kształcenia, liczbę punktów ECTS zgodnie z wymaganiami standardu kształcenia dla studiów II stopnia na tym kierunku, jaki został ogłoszony w zał. Nr 48 do rozporządzenia MNiSW z 12 lipca 2007 roku.

Analiza porównawcza zakładanych efektów kształcenia z ramowym programem studiów i treściami kształcenia prowadzi do pozytywnej oceny prawidłowości ich doboru oraz przyjęcia właściwych form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia. WIBP posiada wieloletnie doświadczenie w osiąganiu efektów kształcenia, określonych dla każdego przedmiotu/modułu w kształceniu specjalistów pożarnictwa. Zastosowano możliwość wyboru przedmiotów, dotyczy to studiów realizowanych wg standardów kształcenia i wg KRK.

Zajęcia odbywają się w logicznym ciągu, student zdobywa wiedzę podstawową na pierwszym roku studiów, która następnie jest rozwijana na przedmiotach prowadzonych w latach kolejnych. Według studentów przedmioty ułożone są w prawidłowej sekwencji, ponieważ wcześniej zrealizowane przedmioty ułatwiają realizację kolejnych modułów.

Kształcenie zakładające uzyskanie efektów umiejętności praktycznych realizowane jest w bardzo dobrych warunkach laboratoryjnych a potem na тренаżerach w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, a następnie podczas praktyk w warunkach rzeczywistych. Wszystkie zajęcia praktyczne zawsze są realizowane przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i stwarzają studentom możliwość zdobywania odpowiednich umiejętności w bezpieczny sposób.

W nowym programie studiów nie określono dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia jakie mają być uzyskane w ramach tego kierunku; wskazano kierunki studiów powiązane z tym kierunkiem studiów, takie jak: nauki o bezpieczeństwie, inżynieria środowiska i ochrona środowiska. O czym wspomniano w poprzednim rozdziale w opinii zespołu nie wykonano w tym wypadku w pełni wymagań zawartych KRK.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2012/2013 na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP nie zmieniono w sposób zasadniczy ramowych planów studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, prowadzonych w formie studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Na pierwszym roku studiów w roku akademickim 2012/2013 studia prowadzone są na I stopniu według 2 programów kształcenia na studiach stacjonarnych i 2 programów na studiach niestacjonarnych. Na drugim stopniu są prowadzone według oddzielnych programów dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Szczegółowo programy opisane są w raporcie w punkcie 2.1.

Stan faktyczny prowadzenia studiów w roku akademickim 2012/2013 po wejściu w życie zmian z 2011 roku ustawy PSW określić można następująco: na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP w Warszawie studia na pierwszym stopniu kształcenia, inżynierskie, o profilu ogólnoakademickim, stacjonarne prowadzone są na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na podstawie ramowego planu kształcenia uchwalonego w 2010 roku przez Radę WIBP i nie zmienionego co do zestawu, nazw przedmiotów i wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, podziału w ramach przedmiotów godzin zajęć dydaktycznych na formy zajęć oraz przypisania poszczególnym przedmiotom punktów ECTS. Identyczna sytuacja występuje w odniesieniu do studiów prowadzonych w formie niestacjonarnej na tym kierunku przez WIBP, na podstawie odrębnego ramowego planu studiów niestacjonarnych uchwalonego także w 2010 roku. Na drugim stopniu kształcenia studia prowadzone są według planów studiów uchwalonych przez radę WIBP w 2011 roku.

Taki sposób przedstawienia programu studiów dla kierunku nie pozwala na ustalenie w sposób jednoznaczny wszystkich wskaźników ilościowych, wymienionych w §5.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011 (Dz.U. 2011 Nr 243, poz. 1445) - w szczególności w punktach 6), 8), 9) i 11) – na podstawie informacji i danych liczbowych jakie są zestawione w stosowanej na WIBP formie tabelarycznej ramowego planu studiów. Informacje te można

w części uzyskać z innych dokumentów – głównie z kart przedmiotów oraz z *Raportu samooceny WIBP*.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2012/2013 nauczyciele akademicy na WIBP w Szkole Głównej Służby Pożarniczej opracowali „Karty przedmiotu” dla przedmiotów prowadzonych zgodnie z obowiązującym dotychczas od 2008 roku, ze zmianą w 2010 roku, ramowym planem studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*. Karty przedmiotów jakie udostępniono w czasie wizytacji zostały opracowane dla wszystkich przedmiotów występujących w ramowym planie studiów, przy czym dla każdego przedmiotu prowadzonego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych opracowano jedną kartę przedmiotu ze zróżnicowaniem informacji liczbowych dotyczących wymiaru godzin form zajęć.

Zgodnie z opisem efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, jaki został wprowadzony uchwałą nr 29/05/2012 z dnia 23 maja 2012 roku Senatu SGSP, nauczyciele akademicy przedstawili treści przedmiotów ujętych w planie studiów z podziałem ich na treści przypisane do form realizowanych zajęć, wskazali związek tych treści i ich odniesienie do wskazanych efektów kształcenia dla kierunku, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jaki student nabędzie w efekcie zaliczenia danego przedmiotu. Do każdego z przedmiotów zostały przypisane wymiary godzin form zajęć i łączne wymiary zajęć, oraz punkty ECTS z przypisaniem ich do przedmiotu i form zajęć. **Brak jest w kartach przedmiotów opisu kryteriów minimalnych dla oceny czy student uzyskał oczekiwane efekty kształcenia.** Określono jednak sposoby weryfikacji uzyskanych efektów przez podanie w sposób ogólny informacji: egzamin, zaliczenie, kolokwium, projekt, zaliczenie laboratorium itp. Zestaw kompletny kart przedmiotów został przedstawiony w czasie wizytacji; **nie przedstawiono jednak dokumentu (uchwała Rady WIBP) prawnie wprowadzającego te wymagania, będące częścią nowego, zmienionego programu kształcenia do stosowania od nowego roku akademickiego 2012/2013.**

Zgodnie z ustawą PSW i § 7.4 rozporządzenia MNiSW z dnia 5.10.2011 (Dz.U. 2011 Nr 243, poz. 1445) ze zmianą w rozporządzeniu MNiSW z dnia 23.08.2012 (Dz.U. 2012 poz. 983) Wydział IBP mógł dokonać zmiany zajęć dydaktycznych, wprowadzając zmiany w programie mające na celu doskonalenie programu kształcenia, za które student może uzyskać łącznie nie więcej niż 50% punktów ECTS. Nie skorzystano z tej możliwości i Wydział nadal prowadzi studia na tym kierunku bez zmian w treściach przedmiotów i bez zmian w zestawie przedmiotów oraz specjalności w stosunku do ramowego planu studiów jaki był przyjęty w 2010 roku.

W opinii zespołu wizytującego zmiany formalne polegające na całkowicie odmiennej formie zapisu karty przedmiotu w stosunku do sylabusów, zamieszczenie w kartach przedmiotów innych informacji formalnych i w innych układach (wynikających z uchwały Senatu SGSP w sprawie opisu efektów kształcenia zastępującej dotychczasowy standard kształcenia na tym kierunku), konieczność umieszczenia w tabelarycznych zestawieniach ramowych planów studiów informacji i wskaźników ilościowych wymaganych przez zmienione rozporządzenia MNiSW, będące nowymi aktami wykonawczymi do zmienionej w 2011 roku ustawy PSW, która spowodowała wygaśnięcie od 1.10.2012 roku praktycznie całego prawa regulującego proces kształcenia na studiach wyższych – **uzasadniają konieczność uchwalenia nowych programów kształcenia (w tym planów i programów**

nauczania) przez organ kolejalny jednostki prowadzącej studia (w tym wypadku przez Radę Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego – po wejściu w życie uchwały nr 29/05/2012 Senatu SGSP w sprawie opisu efektów kształcenia dla kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*).

Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają 8 semestrów (studenci cywilni) oraz 8 semestrów (studenci – strażacy w służbie kandydackiej), przy czym ósmy semestr trwa 7 tygodni. Łączna liczba godzin w planie studiów określona została w wymiarze 2875 godzin (cywilni) i 2995 godzin zajęć dydaktycznych (strażacy) Wybór przedmiotów ogólnych, podstawowych i kierunkowych określonych w standardzie, na kierunku prowadzonym przez WIBP jest prawidłowy i zgodny z wymaganiami standardu. Nie wykracza jednak i nie rozszerza istotnie pod względem wymiaru godzin i treści nauczania programu minimalnego określonego w standardzie dla kierunku (w zał. 48 do rozporz. MNiSW).

Rada Wydziału IBP zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów wprowadziła do planu i programu nauczania w 2010 roku 32 przedmioty specjalistyczne w łącznym wymiarze 1486 godzin (dane dla studiów stacjonarnych „cywilnych”) na utworzonej specjalności *inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*.

Przedmioty i treści nauczania przedmiotów specjalistycznych zawartych w planie studiów są spójne, zgodne z poziomem kształcenia i profilem studiów inżynierskich, spójne i zgodne z celami i efektami kształcenia dla kierunku i specjalności wskazanymi w opisie sylwetki absolwenta tego kierunku. Odpowiadają także opisowi umiejętności absolwenta i oczekiwaniom w zakresie przyszłych miejsc zatrudnienia, jakie przedstawiła Rada WIBP w 2010 roku w uchwale dotyczącej programu nauczania dla tego kierunku prowadzonego na WIBP.

Studia niestacjonarne pierwszego stopnia trwają 8 semestrów, dla „cywilów” i „strażaków” odrębnie i prowadzone są w wymiarze zbliżonym do 2000 godzin zajęć z udziałem nauczycieli akademickich.

Studia drugiego stopnia trwają 3 semestry, prowadzone są w wymiarze 1005/1020 godzin zajęć w formie stacjonarnej i w wymiarze 668/674 godzin zajęć w formie niestacjonarnej.

Po analizie programów kształcenia można stwierdzić, że czas trwania kształcenia dobrany jest prawidłowo. Prawidłowe są także proporcje i podział czasu kształcenia na przedmioty ogólne, podstawowe, kierunkowe i specjalistyczne (specjalności studiów). Uczelnia nie prowadzi polityki skracania czasu trwania studiów kosztem zmniejszania liczby godzin zajęć (kontaktowych).

Wykaz przedmiotów do wyboru jest stosunkowo ograniczony i możliwość wyboru jest formalnie i praktycznie spełniona wyłącznie przez wybór jednej z dwóch specjalności na studiach drugiego stopnia, bez możliwości wyboru przedmiotów na studiach pierwszego stopnia.

Przy obliczaniu liczby punktów ECTS z tytułu nakładu pracy na studiowanie poszczególnych przedmiotów, niezbędnej dla uzyskania wymaganych efektów kształcenia, uwzględniono nakład pracy studenta ponoszony w czasie zajęć dydaktycznych z udziałem nauczycieli akademickich i oddzielnie nakład pracy samodzielnie studenta. Rozróżnienie to i taki podział punktów ECTS znajduje się w kartach przedmiotów. W raporcie samooceny opisano sposób dojścia do liczby godzin pracy studenta, w tym przez zasięgnięcie opinii

studentów. W zasadzie nie można mieć zastrzeżeń do większości przedmiotów, w szczególności na studiach stacjonarnych. Nieprawidłowo jednak postąpiono ustalając liczbę punktów ECTS na studiach stacjonarnych w wymiarze takim samym za prace studenta na zajęciach, pomimo że liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych jest znacznie mniejsza niż na stacjonarnych o około 1100 godzin. Oznacza to zwiększoną pracę własną studenta dla uzyskania tych samych efektów kształcenia jak na studiach stacjonarnych. Nauczyciele akademicki powinni zweryfikować karty przedmiotów w tym zakresie i dokonać urealnienia przydzielonych punktów ECTS za pracę własną studenta (zwiększyć wartości) oraz obniżyć wymiary punktów ECTS za udział w zajęciach dydaktycznych. Błędy te wynikają prawdopodobnie z faktu opracowania jednej karty przedmiotu prowadzonego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pod taką samą nazwą – ale przecież w innym wymiarze godzin zajęć i z innymi treściami na zajęciach dydaktycznych, które w mniejszym wymiarze godzin nie mogą być realizowane identycznie. Błędnie także potraktowano seminaria dyplomowe, którym przydzielono punkty ECTS należne studentowi za pracę własną przy wykonaniu pracy dyplomowej inżynierskiej (15 ECTS) i magisterskiej (20 ECTS). Praca dyplomowa nie ma także opracowanej karty przedmiotu i nie widnieje w planie studiów jako przedmiot z przypisanymi do niego punktami ECTS i egzaminem jako formą zaliczenia przedmiotu.

Należy zauważyć, że przyjęcie na WIBP 8 semestrów trwania studiów, stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia, przy ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganych dla ukończenia studiów w wymiarze 210 powoduje, że w programie studiów nie można spełnić (przy tych założeniach: 210 ECTS, 8 semestrów) wymagania obowiązujących obecnie przepisów, by w każdym semestrze dla zaliczenia semestru student uzyskiwał nie mniej niż 30 punktów ECTS (Rozporz. MNiSW z dn. 14.09.2011 w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U. 2011 Nr 201, poz. 1187)§ 2 pkt.1).

Programy studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na WIBP są zgodne z treściami programowymi i oczekiwanymi efektami kształcenia opisanymi w standardzie kształcenia dla tego kierunku (zał. Nr 48 do *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki* (Dz. U. 2007 Nr 164, poz. 1166 z późn. zm.). Wprowadzenie zmian do programu studiów na tym kierunku, wynikające z konieczności dostosowania programu do wymagań znowelizowanej w 2011 roku ustawy PSW, po uchwaleniu przez Senat SGSP (uchwała nr 29/05/2012 w sprawie opisu efektów kształcenia dla studiów na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na studiach pierwszego i drugiego stopnia) nowych wymagań programowych nie spowodowało znacznych zmian w programie kształcenia w stosunku do dotychczasowego, zgodnego ze standardem. Uczelnia i Wydział nie skorzystały z możliwości dokonania zmian programowych przedmiotów w ilości do 30% liczby punktów ECTS i nadal realizowany jest dotychczasowy program, ze zmianami formalnymi i redakcyjnymi głównie obejmującymi nową formę kart przedmiotów i dostosowaną formę tabeli z planem studiów. Paradoksalnie sytuacja taka może sprzyjać studentom w wymianie międzyuczelnianej, przy podejmowaniu studiów na innych uczelniach prowadzących taki sam kierunek studiów. Może także pomagać w wymianie międzynarodowej studentów. Przyjęcie standardowo 30 punktów ECTS na

semestr i lepsze opisanie zasad uzyskiwania punktów ECTS, w tym przez opis efektów kształcenia, także będzie sprzyjało wymianie studenckiej.

Sekwencja przedmiotów w planie i programie kształcenia jest prawidłowa. Jest to klasyczny układ przedmiotów, poczynając od ogólnych, przez kierunkowe z stopniowym wprowadzaniem specjalistycznych (od trzeciego semestru). Została już sprawdzona w dotychczasowym okresie prowadzenia studiów i zmodyfikowana oraz naprawiona przez dwukrotne zmiany planów studiów w latach 2008, 2010 i ostatnio w 2011 roku.

Programy studiów I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym zawierają identyczne sekwencje przedmiotów i modułów, różnice występują w liczbie godzin przeznaczonych na realizację. Zarówno program studiów I stopnia stacjonarnych jak i niestacjonarnych mieszczą się w limicie godzinowym. Przedmioty (treści kształcenia) zostały w sposób odpowiedni do planowanych efektów – rozłożone na kolejne semestry i są skorelowane problemowo. W sposób racjonalny przechodzi się stopniowo do problematyki specjalizacyjnej (zawodowej), bazując na wiedzy ogólnej i umiejętnościach z pierwszych semestrów. Umiejętnie zaplanowano czas przygotowania i realizacji pracy dyplomowej.

Programy studiów II stopnia prowadzone są również w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym i obejmują specjalności: „Inżynieria bezpieczeństwa pożarowego” oraz „Inżynieria bezpieczeństwa cywilnego”, studia I stopnia tej specjalności są realizowane na wydziale WIBC. Programy ramowe studiów drugiego stopnia opracowane zostały poprawnie, przedmioty rozłożono na trzy semestry, natomiast treści kształcenia w tych przedmiotach zostały bez zmian przyjęte do realizacji (wcześniej akceptowane decyzją organu kolegialnego z 2010 r.) po określeniu efektów kształcenia w 2012 r. Problem ten był powyżej opisany. Z analizy porównawczej efektów i treści kształcenia wynika konieczność nieznacznej modyfikacji tychże – szczególnie w obszarze kształcenia zawodowego.

Program studiów zawiera praktyki realizowane pod koniec okresu studiów, na III roku studiów. Praktyki zostały w programie studiów opisane bardzo lakonicznie przez umieszczenie adnotacji pod tabelą z planem studiów „Praktyka 6 tygodni w czasie III roku studiów”. Praktyki są obowiązkowe. Praktyki dokładnie liczą 120 godzin na studiach stacjonarnych I stopnia oraz 64 na studiach niestacjonarnych. Strażacy w służbie kandydackiej odbywają praktyki w jednostkach ratowniczo-gaśniczych, a studenci cywilni w instytucjach związanych z ochroną przeciwpożarową i ochroną ludności. Miejsca odbywania praktyk obejmują przedsiębiorstwa, urzędy i administracje różnego szczebla, przedsiębiorstwa usługowe i produkcyjne z branży ppoż. i inne. Ponadto strażacy w służbie kandydackiej pełnią służbę w Szkolnej Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej i odbywają w trakcie studiów 2-tygodniowe ćwiczenia poligonowe. Na wniosek Rektora-Komendanta, studenci muszą uczestniczyć w kursach dokształcających, które odbywają się w soboty i niedziele. Wiedza praktyczna zdobywana na tych kursach, mogłaby być bez przeszkód zdobywana w trakcie letnich praktyk na Uczelni, które w tym momencie są wykorzystywane przez Uczelnię do zachowania ciągłości służby w trakcie wakacji. Studenci studiów II stopnia odbywają 3-tygodniowe praktyki dowódczo-instruktorskie. Praktyki są zaliczane przez pełnomocnika ds. praktyk studenckich na podstawie uzupełnionej przez opiekuna Karty Praktyk Zawodowych zawierających opinie i oceny studentów, a także sprawozdania z przebiegu praktyk. Zasady odbywania praktyk są uregulowane, opiekun sprawuje nadzór nad odbywaniem praktyki.

Arkusze oceny praktyki jest dostępny w teczce studenta. Na WIBP nie dokonano dostosowania programu studiów do nowych wymagań w sprawie praktyk: nie nadano im rangi przedmiotu studiów, brak jest przypisanych dla nich efektów i wymiaru punktów ECTS jakie student uzyskuje po zaliczeniu praktyk. Studenci studiów niestacjonarnych także odbywają obowiązkowe praktyki w taki sam sposób i zaliczają je, ale jak dotąd nie uzyskują punktów ECTS. Studenci II stopnia zaliczając praktykę uzyskują 3 punkty ECTS.

Studenci w trakcie spotkania z zespołem oceniającym wyrażali zadowolenie z praktyk oferowanych przez Uczelnię, które związane są z kierunkiem kształcenia oraz pozwalają zdobyć przydatną wiedzę praktyczną.

Proces kształcenia podzielony jest na semestry o podobnym obciążeniu pracą studenta, z równomiernie rozłożoną liczbą egzaminów zaliczających ważniejsze przedmioty w sesjach. Na studiach niestacjonarnych ze względu na ograniczenia liczby zjazdów w czasie semestru (zjazdy odbywają się w piątki, soboty i niedziele) prawidłowo z punktu widzenia organizacji procesu kształcenia wydłużony jest okres trwania studiów niestacjonarnych – zwłaszcza gdy po zmianie przepisów wymaga się uzyskania od absolwentów tej formy studiów takich samych oczekiwanych efektów kształcenia. Podział studentów na specjalności i wybór specjalności następuje od pierwszego semestru studiów na studiach drugiego stopnia. Przedmioty są w przeważającej większości złożone z dwóch, czasami więcej form zajęć. Wykładowi z reguły towarzyszą praktyczne formy zajęć: ćwiczenia, laboratoria, projektowanie, seminarium, przy czym podział godzin z reguły jest pół na pół. Należy uznać to za prawidłowe, zarówno co do udziału zajęć praktycznych jak i proporcji godzin.

Podkreślić więc należy - organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach studiów I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym oraz studiów II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunku kształcenia „**inżynieria bezpieczeństwa**” i specjalności „*inżynieria bezpieczeństwa pożarowego*”, a także studiów II stopnia na kierunku kształcenia „**inżynieria bezpieczeństwa**” i specjalności „*inżynieria bezpieczeństwa cywilnego*” jest prawidłowa.

Na podstawie analizy dokumentów i kontroli bazy dydaktycznej (głównie laboratoria i тренаżery) oraz hospitacji wybranych zajęć stwierdzono, że zasadna jest pozytywna ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy), wynikających z potrzeby osiągnięcia przyjętych efektów kształcenia.

Charakter przyszłej pracy absolwentów przewiduje przyjmowanie osób sprawnych psychofizycznie na studia dla kandydatów do służby w PSP. Na studiach dla tzw. osób cywilnych studiuje osoby, u których nie występują schorzenia (niepełnosprawności) wymagające specjalnych udogodnień. Szkoła nie jest przygotowana do przyjmowania studentów niepełnosprawnych. Ze względu na układy komunikacyjne – kładka nad ulicą łącząca dwa kampusy, dużo klatek schodowych, brak wind – nie ma warunków do studiowania osób z większym upośledzeniem kończyn i poruszania się. Dla osób czasowo niesprawnych ruchowo w kilku obiektach zainstalowane są windy.

Możliwość indywidualnego toku studiów jest przewidziana w regulaminie studiów, są stworzone procedury wymagające opinii rady Wydziału. Są przypadki studentów studiujących według indywidualnych programów. Z tej możliwości co roku korzysta kilku studentów.

2). Przyjęte dla studiów pierwszego stopnia efekty kształcenia, zakładane do uzyskania efekty kształcenia w drodze realizacji programu kształcenia na WBIP, wynikające z zawartych w programie i opisanych w formalnych dokumentach w szczególności w kartach przedmiotów, treści programowe oraz wybrane do ich przekazania formy i metody dydaktyczne – z wykorzystaniem dostępnej bazy dydaktycznej i laboratoriów, współpracujących przedsiębiorstw i instytucji pomagających w realizacji praktyk studenckich – tworzą spójną całość. Dla studiów II stopnia przyjęto efekty kształcenia, jednak realizowane są treści programowe, które wcześniej obowiązywały w programach opracowanych wg standardów kształcenia. Konieczne jest w tym zakresie udoskonalenie kształcenia do przyjętych efektów kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Realizowany program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych i zamierzonych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta w zakresie należącym do obszaru nauk technicznych i uzyskanie efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich. Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego powinien dokończyć proces wdrażania dokumentów regulujących proces kształcenia zgodnie z zasadami KRK. Wydział powinien usunąć istniejące błędy i braki, dostosować formę dokumentów opisujących program kształcenia do obowiązujących przepisów w drodze uchwał organu **kolegialnego**. W szczególności na podstawie §2.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 23.08.2012 (Dz. U. 2012 Nr. 0 poz. 983) wydział uzupełni w programie studiów odniesienia do dwóch efektów kształcenia T1A_W05 i T1A_U16, wskaże dziedziny nauki i dyscypliny naukowe do których przypisany jest kierunek kształcenia, przyjmie programy studiów uwzględniających dokonane zmiany w programach, wynikające z dostosowania procesu kształcenia na WBIP do wymagań zasad KRK i prawa zmienionego po wprowadzeniu w 2011 zmian do ustawy PSW, wskaże w programie studiów na I stopniu kształcenia przedmioty lub moduły kształcenia w wymiarze wymaganym prawem, uwzględni w planie studiów pracę dyplomową jako przedmiot i przypisze jej punkty ECTS; dokończy proces tworzenia kart przedmiotów i usunie braki formalne w kartach przedmiotów dotyczące liczby godzin pracy studenta i liczby punktów ECTS.
2. Dla studiów pierwszego stopnia efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. Dla studiów II stopnia konieczne jest udoskonalenie kształcenia do przyjętych efektów kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zrealizowania celów edukacyjnych programu studiów

1). Na podstawie analizy danych zamieszczonych w Raporcie samooceny WIBP, w rozdziale II. „Zasoby kadrowe”, należy stwierdzić że zasoby kadrowe Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego, **co do liczby nauczycieli akademickich z tytułem profesora i stopniem doktora habilitowanego**, zatrudnionych na tym Wydziale w pełnym wymiarze czasu pracy w podstawowym miejscu zatrudnienia, jak również, **co do liczby nauczycieli akademickich ze stopniem doktora**, spełniających także wymagania co do formy zatrudniania i zadeklarowania SGSP jako podstawowego miejsca zatrudnienia, a także inni nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale lub w SGSP, a także **zasoby kadrowe o różnorodnej strukturze reprezentowanych dziedzin nauki, dyscyplin i specjalności naukowych w pełni zaspokajają** potrzeby dydaktyczne tego Wydziału.

Prowadząc analizę zasadności angażowania poszczególnych pracowników naukowo dydaktycznych do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku studiów zwracano szczególną uwagę na merytoryczne przygotowanie i zgodność dorobku naukowego z kierunkiem kształcenia. Wyniki badań prowadzą do wniosku, że nauczyciele akademicy kształcący na pierwszym i drugim stopniu posiadają odpowiednie kwalifikacje, a ich liczba zapewnia realizację programy na wysokim poziomie merytorycznym i dydaktycznym oraz uzyskanie efektów kształcenia. Dodatkowo przeprowadzając ocenę kwalifikacji kadry dydaktycznej do prowadzenia zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku i specjalnościach studiów jakie prowadzi Wydział zwracano uwagę na formalne dokumenty potwierdzające uzyskane stopnie naukowe, z określeniem dyscypliny naukowej, oraz na tematykę i jakość dorobku naukowego i jego zgodność z profilem prowadzonych zajęć dydaktycznych na tym kierunku, a także posiadane doświadczenie zawodowe kadry. Nauczyciele posiadają odpowiednią wiedzę merytoryczną i umiejętności dydaktyczne, młodsza kadra uczestniczy w różnych zespołowych badaniach i prowadzi samodzielnie badania, realizując prace doktorskie lub przygotowuje się do wszczęcia przewodów habilitacyjnych. Podczas spotkania z zespołem oceniającym występowali otwarcie i przedstawiali swoje potrzeby i podejmowane działania (często) nowatorskie, usprawniające proces dydaktyczny lub ułatwiające studiowanie studentom napotykanym trudności.

W nielicznych przypadkach można zauważyć zbyt duże obciążenie dydaktyczne nauczycieli (np. adiunktów); niektórzy wykonują powyżej 400 godzin zajęć, jest przypadek powyżej 600 godzin.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy .

2). Nauczyciele akademicy wskazani do minimum kadrowego spełniają warunki określone w przepisach prawa i regulacjach wewnętrznych w SGSP. Posiadają potwierdzone formalnie wymagane kwalifikacje zawodowe i stopnie naukowe, w odpowiednim obszarze wiedzy.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie

deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Tezki zawierają także świadectwa pracy, będące potwierdzeniem deklarowanego dorobku praktycznego.

Osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „*Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*” oraz § 13 ust. 1, tj.: „*Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów*” a także § 13 ust. 3, tj.: „*Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra*”.

W odniesieniu do przepisów dotyczących wymagań dla obsady kadrowej jednostki prowadzącej studia drugiego stopnia osoby zgłoszone przez WIBP do minimum kadrowego, w związku z prowadzeniem przez ten wydział studiów drugiego stopnia na kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, spełniają warunki określone w § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj. „*Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora*” a także cytowane powyżej wymagania zawarte w §13 ust. 1 i 2 przywołanego rozporządzenia.

Zaplanowane do wykonania w roku akademickim 2012/2013 zajęcia dydaktyczne na kierunku i ich realizacja w poprzednim roku akademickim co do wymiaru znacznie przekraczają obowiązujące minimum, dotyczy to realizacji zajęć na I i II stopniu studiów. Wymiar czasu pracy i rodzaj stosunku pracy – praca na pełnym etacie, główne miejsce pracy – SGSP, potwierdzone są przez odpowiednie oświadczenia w dokumentacji uczelni.

Po weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Należy jednakże pamiętać, iż do minimum kadrowego stosuje się zapis ww. rozporządzenia: § 12. 1. *Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się*

efekty kształcenia dla tego kierunku. W związku z tym do minimum nie zaliczono jednego nauczyciela ze stopniem doktora ze względu na brak dorobku naukowego w obszarze do którego odnoszą się zdefiniowane efekty kształcenia. Uwzględniając ten fakt minimum kadrowe ocenianego kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” stanowią:

- dla I stopnia 22 osoby odpowiednio:
 - 5 samodzielnych nauczycieli akademickich z tytułem profesora albo stopniem doktora habilitowanego lub równoważnym,
 - 17 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora,
- dla II stopnia 23 osoby odpowiednio:
 - 7 samodzielnych nauczycieli akademickich z tytułem profesora albo stopniem doktora habilitowanego lub równoważnym,
 - 16 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora.

Wykazana do obsady liczba nauczycieli ze stopniem doktora znacznie przekracza wymagane minimum. Oceniając podstawę zatrudnienia i zadeklarowane pierwsze miejsce pracy oraz dorobek naukowy w obszarze nauk technicznych i w dyscyplinach zbieżnych z efektami kształcenia łącznie 24 z 25 zadeklarowanych przez wydział osób spełnia wymagania.

Zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) nauczyciele akademicy wskazani do obsady kadrowej kierunku *inżynieria bezpieczeństwa* na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego SGSP reprezentują obszary wiedzy: nauki techniczne (większość nauczycieli), nauki społeczne (nauka o bezpieczeństwie), nauki ścisłe - z dorobkiem naukowym w obszarze nauk technicznych – co wyczerpuje jakościowe wymagania przepisów dotyczące kierunku *inżynieria bezpieczeństwa*, zaliczonego przez Senat SGSP do *obszaru nauk technicznych*. Po sprawdzeniu czy dorobek naukowy nauczycieli wskazanych do obsady kadrowej należy do obszaru nauk technicznych, należy stwierdzić, że spośród 25 nauczycieli wskazanych do obsady kadrowej 24 osoby mają dorobek w obszarze nauk technicznych.

Ocena stabilności minimum kadrowego i częstotliwości zmian jego składu prowadzi do wniosku, że jest to zespół pracowników długoletnich i związanych z uczelnią. Nauczyciele akademicy ze stopniami doktora habilitowanego od ponad 20 lat pracują w uczelni, a w skład minimum kadrowego zaliczani są od kilkunastu lat. Nauczyciele ze stopniami naukowymi doktora na stanowiskach naukowo dydaktycznych pracują od kilku do kilkunastu lat, zaliczani do minimum kadrowego są od kilku lat. Analiza potencjału naukowego i dydaktycznego pozostałych nauczycieli akademickich ze stopniami naukowymi pozwala stwierdzić, że do minimum wskazano najlepszych, z największym i nie kwestionowanym dorobkiem. Na wydziale pracują osoby, które mogłyby z powodzeniem być zaliczone do minimum kadrowego, taki stan możliwości jest pozytywny i pozwala wysoko ocenić stabilność oraz trwałość minimum kadrowego. Dowodzi to, że na WIBP jest bardzo stabilna kadra o dużym doświadczeniu dydaktycznym i zawodowym a Uczelnia prowadzi prawidłową

politykę w zakresie stabilności kadry dydaktycznej. Liczba osób stanowiących minimum kadrowe (24) jest kolejnym argumentem potwierdzającym stabilność minimum kadrowego.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **nie spełnia** wymagań § 17 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) dla kierunku wynosi ok. 1:64 (dopuszczalny limit wynosi 1:60).

Ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych oparta jest na analizie porównawczej programu studiów (po uwzględnieniu planowanych efektów kształcenia) z potencjałem naukowo dydaktycznym ogółu nauczycieli i każdego prowadzącego przedmiot (wykłady, ćwiczenia i laboratoria). Nie stwierdzono niezgodności merytorycznej nauczyciela z realizowanym przedmiotem lub dydaktycznej ze stosowaną formą zajęć. Zajęcia realizowane w formie wykładów są interesująco prowadzone, rozbudzają zainteresowania i inspirują studentów do samodzielnego poszerzania wiedzy. Na podkreślenie zasługuje merytoryczne i zawodowe przygotowanie nauczycieli prowadzących ćwiczenia i laboratoria. Podczas prowadzonych hospitacji zauważono utrwalone nawyki sumiennego przygotowania i starannego prowadzenia ćwiczeń, troski i pomocy studentom, a szczególnie zachowanie procedur bezpieczeństwa. W czasie zajęć realizowane są zakładane efekty kształcenia, które uprzednio zostały przedstawiane i omówione ze studentami, nauczyciele z wielką starannością przygotowują studentów do samodzielnego rozwiązywania sytuacji problemowych stwarzanych podczas ćwiczeń. Podsumowując obsada kadrowa przedmiotów i zajęć dydaktycznych jest prawidłowa i zapewnia uzyskanie celów kształcenia i szczegółowych efektów kształcenia (przedmiotowych).

Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Wydział WIBP spełnia warunki dla pierwszego oraz drugiego stopnia studiów określone w § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 i 3, § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.).

Nauczyciele **spełniają** wymagania w zakresie wymiaru prowadzonych na kierunku zajęć dydaktycznych z nadwyżką.

Na wydziale w nieznacznym stopniu przekroczona jest dopuszczalna liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela akademickiego, gdyż wskaźnik ten dla WIBP wykosi 1:64, przy dopuszczalnym 1:60. Bezpośrednią przyczyną tego jest nie zaliczenie przez Zespół PKA jednego z doktorów do obsady kadrowej kierunku, ze względu na brak dorobku naukowego w obszarze nauk technicznych - do którego jest zaliczony kierunek studiów. W związku z tym zaleca się władzom WIBP wskazanie do obsady kadrowej innego z doktorów, który spełnia kryteria wymagane dla zaliczenia go do minimum kadrowego.

W załączniku nr 6 przedstawiono wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych wylosowanych do oceny spośród zajęć dydaktycznych prowadzonych na WIBP w dniu 19 listopada 2012 r. Hospitacji łącznie poddano 5 zajęć (wykłady i ćwiczenia). Ogólna ocena prowadzonych zajęć w zakresie dotyczącym tematu i zgodności z programem, przyjętej metody i sposobu prowadzenia oraz przygotowania merytorycznego i metodycznego nauczyciela, obecności i zaangażowania studentów jest w pełni pozytywna. Warunki w których prowadzono zajęcia i stosowane pomoce dydaktyczne były bardzo dobre.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

3). Analiza dokumentów i przepisów prawa wewnętrznego w SGSP wykazuje że, w uczelni jest stosowanych kilka procedur w zakresie doboru i weryfikacji kadry dydaktycznej. Począwszy od zatrudniania kadry nauczycieli akademickich w trybie konkursu, a następnie: system oceny nauczycieli akademickich w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej, statutowe wymagania dotyczące powiększania dorobku naukowego i uzyskiwania stopni naukowych wobec nauczycieli na stanowiskach asystentów i doktorów, hospitacje zajęć dydaktycznych, ankietyzacja i ocena zajęć dokonywana przez studentów, ankietyzacja absolwentów przez Biuro Karier. Kadra nauczająca jest dobrana prawidłowo, bowiem reprezentuje szeroki przekrój obszarów, dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, co jest ważne ze względu na interdyscyplinarny charakter tego kierunku i różnorodność prowadzonych przedmiotów. Procedury oceny kadry i jej doboru są znane nauczycielom akademickim.

Ocena prowadzonej polityki kadrowej powstała po analizie obowiązujących dokumentów wewnętrznych i ich zgodności z aktami normatywnymi oraz po wysłuchaniu opinii wyrażonych przez kadrę wydziału podczas grupowego spotkania i podczas indywidualnych rozmów w trakcie całej wizytacji. Stosowany jest jawny system wspierania rozwoju kadry dydaktycznej, występują różne formy wsparcia, wyraźne jest zrozumienie potrzeby racjonalnego rozdzielania środków finansowych. Efektywność wspierania kadry jest dostrzegalna, jednak możliwe jest zwiększenie dotychczasowych efektów. Podczas spotkania z zespołem oceniającym nauczyciele zgodzili się z poglądem, że na ich uczelni kadra jeszcze nie wykorzystuje wszystkich możliwości zdobywania funduszy z różnych programów badawczych w Polsce i z Unii Europejskiej.

Na uczelni występuje system wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, chociaż młodzi nauczyciele zwracają uwagę na niewielkie środki jakie są na ich potrzeby stawiane do dyspozycji; tłumaczą to niewielkimi środkami jakie Uczelnia uzyskuje na działalność statutową. Rozwój kadry następuje wyłącznie poza SGSP, bowiem Uczelnia nie posiada uprawnień do nadawania stopni naukowych. Odbywa się to głównie we współpracy z uczelniami akademickimi w Warszawie, a także w innych miastach Polski i zagranicą.

Część nauczycieli akademickich, w szczególności starszych, na spotkaniu prezentowała wizje rozwoju Wydziału i kierunku w stronę kształcenia specjalistów dla potrzeb straży pożarnej z koniecznością uwzględnienia nowych rodzajów zagrożeń w przemyśle i gospodarce, wskazywano na bardzo dobry potencjał Uczelni i Wydziału w zakresie kształcenia praktycznego; prezentowane były także wizje kształcenia dla potrzeb zintegrowanej Europy do działań w stanach kryzysowych w obszarach trans granicznych.

Jednym z ograniczeń jakie zgłaszano jest brak, zdaniem części nauczycieli, odrębnej dyscypliny naukowej *inżynieria bezpieczeństwa*. Większość, szczególnie młodszy, zwracali uwagę na szczupłość środków na ich badania i rozwój, oraz trudności uzyskiwania stopni poza uczelnią macierzystą.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Ocena struktury kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne jest pozytywna – odpowiada potrzebom uzyskania przyjętych efektów kształcenia.
2. Kadra nauczycieli akademickich spełnia wymagania minimum kadrowe dla studiów pierwszego i drugiego stopnia w zakresie dotyczącym liczby zatrudnionych pracowników samodzielnych i doktorów, formy i czasokresu zatrudnienia, deklaracji podstawowego miejsca pracy, wymiaru zajęć prowadzonych na kierunku. Obsada zajęć dydaktycznych i kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia są prawidłowe i zapewniają uzyskanie zaplanowanych efektów kształcenia. Na wydziale w nieznacznym stopniu przekroczona jest dopuszczalna liczba studentów przypadająca na jednego nauczyciela akademickiego, gdyż wskaźnik ten dla WIBP wykosci 1:64, przy dopuszczalnym 1:60, co wymaga korekty.
3. Polityka kadrowa prowadzona jest zgodnie z założeniami i strategią rozwoju uczelni, sprzyja rozwojowi nauczycieli akademickich.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Infrastruktura dydaktyczna obejmująca budynki dydaktyczne i ich stan techniczny, audytorium i sale wykładowe, sale do ćwiczeń audytoryjnych i laboratoria dydaktyczne – przeznaczone do prowadzenia zajęć z przedmiotów podstawowych, kierunkowych i w szczególności specjalistycznych są w pełni wystarczające dla uzyskania planowanych efektów kształcenia. Liczba i wielkość sal dydaktycznych w pełni wystarczają dla prowadzenia zajęć w grupach dydaktycznych (wykładowych i ćwiczeń). Sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w sprzęt komputerowy i audiowizualny.

Na szczególne podkreślenie i wysoką ocenę zasługuje baza laboratoryjna oraz specjalistyczna dla prowadzenia zajęć praktycznych z obszaru taktyki gaszenia, technik gaśniczych i ewakuacyjnych, włącznie z w pełni wyposażoną w kilka wozów bojowych - o różnym przeznaczeniu - jednostką straży pożarnej mieszczącą się w budynku Uczelni. Bardzo dobrze są także wyposażone specjalistyczne laboratoria do badań materiałów, właściwości pożarowych materiałów i wyrobów, jakości środków gaśniczych, sprzętu gaśniczego itp. Baza ta w pełni zasługuje na wykorzystanie do kształcenia praktycznego inżynierów i stanowi w skali kraju jedyny taki przykład na tym kierunku studiów.

W uczelni działa sieć komputerowa, kablowa – nie jest jednak dostępna we wszystkich pomieszczeniach dydaktycznych. Brakuje w części budynków i na terenie Uczelni

sieci bezprzewodowej Wi-Fi. Biblioteka Główna jest wyposażona w dobry, dostosowany do treści przedmiotów, księgozbiór książek i czasopism. Dysponuje kilkoma stanowiskami komputerowymi połączonymi kablową siecią do Internetu z możliwością dostępu do baz pełnotekstowych literatury – na podstawie licencji wykupionych przez SGSP lub dostępnych w środowisku akademickim Polsce przez ICM. Studenci zamieszkali w akademiku na terenie SGSP mają także dostęp do tych zbiorów przez sieć komputerową.

Sami studenci pozytywnie oceniają wyposażenie sal wykładowych, mają możliwość korzystania z projektorów umożliwiających wzbogacenie zajęć prezentacją multimedialną. Sale dostosowane są do liczebności grup studenckich. W budynku jest dostęp do komputerów, jest również dostęp do Internetu, jednak wielkość transferu danych jest zdaniem studentów niewystarczająca. W księgozbiorze Biblioteki dostępna jest literatura wymagana przez prowadzących. Studenci nie mają zastrzeżeń do godzin, w których czynna jest Biblioteka. Wydział dysponuje własną bazą specjalistycznego sprzętu, który jest wykorzystywany w trakcie zajęć.

Wg oceny zespołu baza dydaktyczna posiada większe możliwości zabezpieczenia potrzeb uzyskania efektów kształcenia niż określono to w programie studiów. Stwarza to możliwość rozwoju kształcenia w uczelni, strategia rozwoju SGSP i WIBP zakłada doskonalenie tej bazy dydaktycznej.

Wydział prowadzi zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego wyposażenia i prawdziwej jednostki PSP mieszczącej się w siedzibie Uczelni. Ponadto korzysta z poligonów ćwiczebnych, m.in. zlokalizowanego w Zamczysku w Puszczy Kampinoskiej poligonowego ośrodka do ćwiczeń gaszenia pożarów lasów.

Uczelnia poza dofinansowaniem z dotacji dydaktycznej, za pośrednictwem Ministra Spraw Wewnętrznych, zabiega o dodatkowe środki służące rozwojowi bazy dydaktycznej z dofinansowaniem z programów UE oraz o środki na badania w projektach finansowanych przez MNiSW oraz NCBR. W Uczelni finansowanie odbywa się centralnie, środki nie są rozdzielane na wydziały. Całość jest pod kontrolą Rektora-Komendanta i kwestora Uczelni. Dziekani dysponują środkami na potrzeby materialne prowadzonej działalności dydaktycznej.

Uczelnia nie ma infrastruktury specjalnie dostosowanej do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Specjalność zawodowa absolwentów wymaga od kandydatów wysokiej sprawności psychofizycznej, dlatego też nie są przyjmowani kandydaci o obniżonej sprawności. Natomiast tzw. studenci cywilni sami określają swoją przydatność do zawodów związanych z ochroną pożarową i ratownictwem i w przypadku niepełnosprawności – wybierają inne kierunki studiów.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Uczelnia posiada odpowiednią bazę dydaktyczną i naukową do prowadzenia zajęć dydaktycznych i bardzo dobrą bazę do prowadzenia zajęć o charakterze praktycznym, dobrze utrzymaną i zarządzaną, rozwijaną i rozszerzaną przez nowe inwestycje. Wyposażenie dydaktyczne sal i laboratoriów jest w pełni wystarczające dla realizacji programu kształcenia, stwarza możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzenia badań

naukowych, a także zapewnia rozwój uczelni (wydziału). Uczelnia zarządza poprawnie środkami finansowymi przydzielonymi dla prowadzenia kształcenia na studiach wyższych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

1). Na wydziale WIBP prowadzi się badania naukowe związane z różnymi aspektami bezpieczeństwa pożarowego, zabezpieczenia ludzi i obiektów przez zagrożeniami środowiskowymi, technicznymi, naturalnymi itp., w zakresie zarządzania kryzysowego i zabezpieczenia logistycznego działań ratowniczych, informacji w sytuacjach kryzysowych.

Na Wydziale prowadzone są badania naukowe w zakresie obejmującym m.in.: badanie przydatności środków gaśniczych, badania wytrzymałościowe sprzętu pożarniczego i ratowniczego, kompleksowe badania własności palnych i cech pożarowych materiałów, analizę rozwoju i rozprzestrzeniania się pożaru, badanie przeciwpożarowych systemów zabezpieczeń, badanie zagrożeń pożarowych w elektroenergetyce. W zależności od specjalizacji danego zakładu, przeprowadzane badania prowadzą m.in. do opracowywania innowacyjnych rozwiązań konstrukcyjnych, wyjaśnienia różnych zachodzących zjawisk fizyko-chemicznych, które towarzyszą, np. pożarom, sposobów zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego. Nadrzędnym zaś celem jest zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektów oraz zwiększenie skuteczności prowadzonych akcji ratowniczo-gaśniczych, zapewnienie bezpieczeństwa ludności oraz mienia w przypadku klęsk żywiołowych i katastrof, pożarów oraz innych zagrożeń.

Tematyka prowadzonych badań jest w pełni zbieżna z obszarem prowadzonego kierunku studiów i specjalności studiów; wyniki badań są wykorzystywane w treściach prowadzonych przedmiotów, a aparatura naukowo-badawcza zakupiona lub wytworzona w ramach badań zapewnia studentom dostęp do najnowocześniejszych metod badań. W wielu realizowanych projektach badawczych biorą udział studenci Wydziału, m.in. w realizacji częściowych zadań w ramach prac dyplomowych.

Wyniki badań są rozpowszechniane w ramach konferencji organizowanych przez WIBP; studenci uczestniczą w organizacji konferencji, np. takich jak Międzynarodowa Konferencja Naukowo - Techniczna pt. „Emergency Evacuation of People from Buildings” organizowana w 2011 roku przez SGSP oraz Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Inżynieria Bezpieczeństwa Pożarowego i Cywilnego - przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”, zorganizowana w 2011 roku przez SGSP.

Wyniki badań wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, służą ciągłym transformacjom treści kształcenia i przekazywania studentom najnowszych wyników i doświadczeń z ochrony pożarowej. Do procesów badawczych angażowani są studenci, zwłaszcza podczas realizacji prac dyplomowych mają możliwość samodzielnego wykonywania badań i prezentowania publicznie uzyskanych wyników.

2). W okresie minionych trzech lat, WIBP w zakresie problematyki inżynierii bezpieczeństwa prowadził finansowane przez MNiSW/NCBiR następujące rodzaje projektów badawczych, wg lat:

- w 2009 r.: 1 projekt rozwojowy, 1 projekt w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 13 tematów statutowych i 7 tematów w ramach badań własnych;
- w 2010r.: 2 projekty rozwojowe, 1 projekt w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 1 projekt w ramach programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP (wspólnie z WIBC), 8 tematów statutowych i 6 tematów w ramach badań własnych oraz
- w 2011 r.: 6 projektów rozwojowych, 1 projekt w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2 projekty w ramach programu polskiej pomocy zagranicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP (wspólnie z WIBC), 13 tematów statutowych i 1 temat w ramach badań młodych naukowców. W tym okresie WIBP otrzymał środki finansowe na badania i ich rozwój w każdym roku od prawie 2 mln zł do ponad 6 mln zł.

Zadania badawcze realizowane wspólnie z innymi ośrodkami badawczymi, prowadzi kadra wraz ze studentami, wykorzystuje się własną infrastrukturę badawczą oraz potencjał naukowy. Studenci mają dostęp do naukowców i prowadzonych badań oraz najnowszej aparatury naukowej. Realizacja nowatorskich badań wymaga zakupu nowych nieraz unikalnych narzędzi badawczych, które pozostają w laboratoriach i są wykorzystywane w procesie dydaktycznym.

Ścisła współpraca SGSP i WIBP z Komendą Gł. PSP oraz komendami wojewódzkimi PSP pozwala na aktualizację wiedzy przekazywanej studentom i wzbogacanie jej o elementy praktyczne; umożliwia także udział studentów w licznych pokazach i ćwiczeniach jednostek PSP, na które pracownicy i studenci WIBP są często zapraszani. Jest to cenny atut dodatkowy dla kształcenia przyszłych oficerów PSP w warunkach jak najbardziej zbliżonych do realistycznych sytuacji zagrożenia.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Badania naukowe prowadzone w WIBP znacząco wpływają na proces dydaktyczny i realizację oraz aktualizację programu kształcenia i indywidualizację nauczania, szczególnie cenny jest udział studentów w badaniach naukowych i w prezentacji wyników badań w pracach dyplomowych.
2. Występuje znaczący wpływ współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami i instytucjami oraz podmiotami gospodarczymi na dostęp studentów do nowoczesnego, unikatowego sprzętu i aparatury, nowych technologii w laboratoriach i na sprzęcie ppoż. – co ułatwia realizację procesu dydaktycznego i osiągnięcie efektów kształcenia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Zasady rekrutacji są uchwalane przez Senat SGSP w terminie i w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami. Zasady rekrutacji są jawne, ogłaszane i dostępne na stronie internetowej Uczelni przed rozpoczęciem rekrutacji. W SGSP nie występują ograniczenia lub dyskryminacja w zasadach rekrutacji ze względu na płeć, rasę, poglądy polityczne czy przekonania religijne. Liczba przyjmowanych kandydatów na studia jest podawana do publicznej wiadomości przed rekrutacją i przestrzegana. Kandydaci mają prawo odwoływać się od decyzji komisji rekrutacyjnej, w przypadku gdy czują się skrzywdzeni. Są informowani o takiej możliwości i trybie składania odwołania. Limity przyjęć na studia na WIBP są podzielone na grupy kandydatów na studia. „Cywile” i „strażacy” mają określone oddzielnie limity przyjęć w danej grupie i są przyjmowani w ramach limitu określonego dla grupy. Liczba przyjmowanych studentów jest prawidłowa z punktu widzenia bazy dydaktycznej i liczebności oraz kwalifikacji kadry nauczycieli. Liczba przyjmowanych na studia kandydatów uwzględnia możliwości i infrastrukturę dydaktyczną Uczelni. Studenci cywilni studiujący na kierunku zwracali jednak uwagę, że ze względu na brak możliwości zdobycia uprawnień w trakcie studiów, rynek pracy jest dla nich bardzo ograniczony. Strażacy w służbie kandydackiej kończą te same studia ale nabywając szersze efekty kształcenia uzyskują więcej uprawnień. Studenci zwracali uwagę, że na niektórych zajęciach materiał z wykładów jest powtarzany na ćwiczeniach w takiej samej formie.

Liczba godzin zajęć dydaktycznych w programie studiów stacjonarnych I stopnia jest na poziomie ok. 2900 godzin zajęć dydaktycznych, co można uznać że spełnia wymagania stawiane studiom stacjonarnym (co najmniej 50% programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich – ustawa PSW, art. 2 ust. 1 pkt. 12). Nakład pracy studentów określono poprawnie na studiach stacjonarnych, za wyjątkiem nie ujęcia w planie i programie „pracy dyplomowej” jako przedmiotu kształcenia – przez co zawyżone zostały punkty ECTS dla seminarium dyplomowego. Nie wskazano także nakładu pracy dla praktyki. Na studiach niestacjonarnych zawyżone zostały udziały zajęć dydaktycznych w uzyskiwaniu efektów kształcenia, z zaniżeniem znacząco udziału pracy własnej studentów (liczby punktów ECTS za zajęcia i za pracę własną studenta są takie same jak na studiach stacjonarnych, pomimo że na studiach niestacjonarnych jest mniej o około 1100 godzin zajęć).

2). System ocen studentów jest zgodny z regulacjami normatywnymi i dodatkowo indywidualizowany ze skierowaniem na studentów aktywnych w dynamicznym przyswajaniu sobie wiedzy i zdobywania szczególnie potrzebnych umiejętności, zapewniono przejrzystość i jawność oraz obiektywność oceniana. Wymagania w zakresie oceniania studentów, co do procedur i uzyskiwanych efektów zostały określone w dokumentach wewnętrznych uczelni – obowiązują na WIBP. Dotyczy to oceniania w trakcie studiów (ćwiczenia, laboratoria, trenażery) oraz podczas sesji egzaminacyjnych, praktyk i podczas egzaminów końcowych z obroną pracy dyplomowej. W kartach przedmiotów nie określono kryteriów oceny efektów kształcenia, jakie studenci muszą spełnić dla uzyskania oceny zaliczającej i ocen wyższych. Pozostawiono jedynie informacje o metodach oceny i trybie oceny oraz terminach (w czasie semestru, na zajęciach okresowo, w sesji itp.). Studenci znają wymagania egzaminacyjne o których informowani są na pierwszych zajęciach. Istnieje możliwość zdawania egzaminu w dwóch terminach oraz w terminie trzecim, tzw. komisyjnym, a w komisji podczas tego egzaminu może zasiadać przedstawiciel studentów. Forma i kryteria oceny osiągniętych przez studenta efektów kształcenia są podawane przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.

3). System kształcenia, z oceną efektów kształcenia przy pomocy punktów ECTS, sprzyja mobilności, lecz nieprawidłowe podzielenie liczby punktów na semestry (po niepełne 30 ECTS na semestr studiów; 210 ECTS jest dzielone bowiem na 8 semestrów) nie stwarzają dogodnych warunków dla wymiany studentów i ich mobilności. Informacje o takich możliwościach są przekazywane studentom przez Dział Kształcenia.

Studenci mają możliwość mobilnego działania na potrzeby zdobywania wiedzy, uczestnicząc w przedsięwzięciach naukowych i szkoleniowych różnych podmiotów głównie na terenie Polski. Uczelnia i przez to WIBP uczestniczy w kilku projektach (w tym Projekt BeSeCu) w latach 2008 ÷ 2011 (7 Programu Ramowego Wspólnoty Europejskiej), a badania dotyczą „Zachowania ludzi w sytuacjach kryzysowych”, a w szczególności „Badanie różnic międzykulturowych w celu stworzenia systemu bezpiecznej komunikacji”. Wyniki projektu mają być pomocne dla ratowników, konstruktorów obiektów oraz osób zaangażowanych w powstawanie procedur bezpieczeństwa dla obiektów na wypadek zagrożenia i udzielania pomocy na terenie innych państw. Nie są to powszechne działania, jednak zapewniono w nich udział kilku studentów, którzy odbyli miesięczny stażu na Uniwersytecie w Greenwich w Wielkiej Brytanii, analizując przypadki ratownictwa w prowadzonych ćwiczeniach i warunkach rzeczywistych. Współpraca międzynarodowa korzystnie wpływa na tempo uzyskiwania efektów kształcenia przez studentów.

Studenci posiadają wiedzę na temat systemu ECTS. Są możliwe wymiany międzyuczelniane. Studenci od roku akademickiego 2011/2012 mogą korzystać z wyjazdów w ramach programu LLP Erasmus. Studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z wielu stypendiów międzynarodowych, jak również wymian z uczelniami zagranicznymi.

Uczelnia prowadzi współpracę (ma umowy o współpracy) z następującymi ośrodkami za granicą:

- Akademią Pożarniczą w Hamburgu, Niemcy,
- Szkołą Oficerów Pożarnictwa w Aix-en-Provence, Francja,
- Szkołą Pożarniczą w Wilnie, Litwa,

- Wydziałem Oficerów Pożarnictwa Akademii Policyjnej w Bukareszcie, Rumunia,
- Akademią Bezpieczeństwa Pożarowego w Czerkasach, Ukraina,
- Uniwersytetem Ochrony Życia we Lwowie, Ukraina,
- Akademią Obrony Cywilnej w Charkowie, Ukraina,
- Akademią Nauk o Bezpieczeństwie w Tallinie, Estonia,
- Szkołą Pożarniczą w Rydze, Łotwa,
- Instytutem Dowódczo-Inżynieryjnym w Mińsku, Białoruś,
- Departamentami Straży Pożarnej z USA.

4). Na Uczelni działa system opieki instytucjonalny, sprawowany przez opiekunów I roku. Ponadto do systemu opieki naukowej można zaliczyć opiekunów kół naukowych, koordynatora ds. praktyk studenckich i koordynatora ERASMUS, który odpowiada za wymianę studentów z zagranicą. Dostępna jest standardowa pomoc w czasie godzin konsultacji nauczycieli akademickich Wydziału. W czasie wizytacji jak również w czasie hospicacji można było zauważyć, że nauczyciele i studenci odnoszą się do siebie w sposób przyjazny, co sprzyja tworzeniu dobrej atmosfery do studiowania.

Techniki kształcenia na odległość nie są stosowane, natomiast przez Internet nauczyciele utrzymują kontakt ze studentami, udzielając wyjaśnień i wskazówek.

Materiały dydaktyczne, które wykorzystywane są w procesie kształcenia, to przede wszystkim podręczniki oraz magazyny specjalistyczne oraz filmy szkoleniowe prezentowane w trakcie zajęć. Studenci oceniają te materiały na dobrym poziomie, wydawnictwa są dostępne w odpowiedniej liczbie w Bibliotece, stąd nie ma potrzeby ich zakupu przez studentów. Wydział dysponuje również zapleczem technicznym w postaci specjalistycznych sprzętów. Studenci korzystają z nich w trakcie zajęć.

W kartach przedmiotów zawarte są wymagane informacje przydatne do studiowania, w tym wykaz literatury. Literatura do studiowania jest dostępna w Bibliotece Głównej. Studenci do laboratoriów mają przygotowane instrukcje pomocne w wykonywaniu ćwiczeń. Nauczyciele akademicy opracowują skrypty i pomoce dydaktyczne przydatne studentom. Dostępność i przydatność pomocy dydaktycznych ocenić należy pozytywnie.

Podczas realizacji pracy dyplomowej studenci otrzymują pomoc metodyczną i dostęp w trybie indywidualnym do laboratoriów (narzędzia badawcze, odczynniki, materiał badawczy) lub umożliwia się prowadzenie badań terenowych. Dostępna jest biblioteka z bogatym zbiorem specjalistycznej literatury, zapewniono bezpłatny dostęp do wersji elektronicznej katalogu i zbiorów oraz bezpłatny dostęp do Internetu. Wykonywana praca dyplomowa jest na bieżąco korygowana przez opiekuna, a następnie opiniowana.

Mechanizmy motywujące to skala ocen, stosowana do oceny wyników kształcenia w proporcji do uzyskiwanych wyników. Najlepsi studenci mogą ubiegać się o otrzymanie stypendium dla wyróżniających studentów (rektora, ministra), mogą uzyskać medal SGSP dla wyróżniającego studenta. Na zasadach ogólnych po zaliczeniu do 5% najlepszych absolwentów mogą skorzystać z preferencji w zakresie ulg w spłatach kredytu studenckiego. Studenci korzystają także z możliwości indywidualnego programu nauczania, wyjazdów zagranicznych i lepszych praktyk. Mechanizmy te działają, skoro studenci otrzymują stypendia, mają zróżnicowane oceny i starają się o studia według indywidualnych

programów. Zdecydowana większość studentów jest mocno zaangażowana w proces dydaktyczny i osiąga wysokie wyniki.

Strażacy w służbie kandydackiej pełnią służbę w systemie skoszarowanym i otrzymują zakwaterowanie na Uczelni. Dzielą oni pokoje o powierzchni około 15 m² w cztery lub sześć osób. Istnieje zakaz zamykania się w pokojach na noc, co jest szczególnie niewygodne dla kobiet studiujących na kierunku.

Zespół odnotował zgłoszenia dot. art. 6 „Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przebiegu służby kandydackiej oraz szczegółowych zasad i trybu opiniowania strażaków w służbie kandydackiej” w brzmieniu: „Strażak w służbie kandydackiej otrzymuje wyżywienie w naturze albo równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie”, który nie zawsze jest przestrzegany. Studenci wskazywali, że nie otrzymują równowartości pieniężnej wyżywienia z którego nie skorzystali.

Innym odnotowanym zgłoszeniem było zastrzeżenie dot. art. 11 ww. rozporządzenia strażakowi w służbie kandydackiej przysługuje „urlop okolicznościowy w razie zgonu i pogrzebu lub ciężkiej choroby małżonka, dziecka, matki, ojca, opiekuna ustawowego, macochy, ojczyma, siostry, brata, teściowej, teścia, babki lub dziadka”. Wg studentów wnioski o udzielenie urlopu okolicznościowego z powyższych przyczyn były odrzucane, bez podania uzasadnienia.

System opieki materialnej SGSP obejmuje: świadczenia socjalne dla studentów będących osobami cywilnymi, stypendia z Funduszu Pomocy Materialnej, stypendium ministra i inne stypendia.

Z Funduszu Pomocy Materialnej studenci cywilni Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie mogą ubiegać się o następujące rodzaje świadczeń:

- stypendium socjalne,
- stypendium socjalne w zwiększonej wysokości (tylko dla studentów studiów - stacjonarnych),
- stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych,
- zapomoga.

W uczelni stosuje się regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.

Stypendia przyznawane są na rok akademicki, wypłacane co miesiąc, od października do stycznia w semestrze zimowym i od lutego do czerwca w semestrze letnim, przy czym pierwsza wypłata w semestrze może nastąpić w drugim miesiącu semestru z wyrównaniem. Wyjątkiem jest zapomoga, która jest świadczeniem jednorazowym i może być przyznana studentowi dwa razy w roku akademickim.

Na Uczelni działa Samorząd Studentów SGSP, który posiada biuro umieszczone w budynku Wydziału. Studenci działający w samorządzie, podczas spotkania z zespołem oceniającym zwracali uwagę szczególnie na brak odpowiedniego wyposażenia pomieszczenia. Brakuje w nim przede wszystkim sprawnego komputera. Przedstawiciele samorządu zwracali się także z prośbą o podłączenie ich biura do sieci internetowej. Biuro samorządu nie posiada drzwi, odgrodzone jest jedynie kratą, co uniemożliwia swobodną rozmowę z uwagą na bliskie sąsiedztwo biura pracowników Uczelni. Samorząd studencki jest silnie zaangażowany w życie Uczelni, zabierając głos w sprawach ważnych dla studentów, a

także organizując życie kulturalne i sportowe. Samorząd Studencki organizuje m.in. Bal Podchorążego, Otrzęsiny, Dzień Studenta, Wybory Miss oraz Juwenalia.

Samorząd prezentuje swoją działalność poprzez profil na portalu społecznościowym. Samorząd współpracuje z Uczelnią w prowadzeniu badań ankietowych studentów.

Liczba przedstawicieli studentów w składzie Rady Wydziału spełnia wymóg określony w art. 67 ust. 4. Również liczba przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni spełnia wymóg art. 61 ust. 3 Ustawy mówiący o 20% składu tego organu kolegialnego.

Studenci działają w kołach naukowych i chórze studenckim, organizowane są imprezy studenckie, studenci uczestniczą w działalności badawczej i przy organizacji konferencji.

Podczas spotkania ze studentami uzyskano informacje, że studenci wysoko oceniają ogół kadry naukowo dydaktycznej. Wysokie oceny u studentów uzyskuje baza dydaktyczna, laboratoria i trenażery, wyposażenie w sprzęt audiowizualny. Za poprawne uważają relacje z opiekunami naukowymi (promotorami). Takie opinie potwierdzają właściwe postawy kadry naukowo dydaktycznej i bardzo duże zaangażowanie w procesie dydaktycznym i niesienie pomocy studentom.

Studenci są zadowoleni z systemu opieki naukowej i dydaktycznej. Podkreślali, że kadra na ich kierunku to eksperci w swoich dziedzinach. Wykładowcy są dostępni w trakcie dyżurów. Nie zdarzają się spóźnienia czy odwoływanie zajęć. Wykładowcy wykorzystują w trakcie zajęć materiały multimedialne. Studenci są również zadowoleni z systemu praktyk. Zwracali uwagę, że Uczelnia pomaga w znalezieniu miejsca praktyki, a także w sprawach formalnych. Studenci zwracali uwagę na boisko uczelniane, które jest wg nich w złym stanie. Z innych uwag zgłoszonych przez studentów to odniesienia do nieobecności z powodu pełnienia służby w Szkolnej Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej, które nie są usprawiedliwiane. Ułożenie służb w sposób nie kolidujący z ćwiczeniami jest niemożliwe, ze względu na bardzo dużą liczbę zajęć i służb odbywanych w trakcie tygodnia. Studenci nie mają możliwości korzystania z przepustki stałej. Przepustkiienne są wypisywane dopiero w godzinach popołudniowych.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Uczelnia i wydział prawidłowo formułują i stosują zasady rekrutacji na studia i ustalają właściwe limity przyjęć.
2. System oceny osiągnięć studentów jest przejrzysty i obiektywny i sprzyja aktywizacji oraz zapewnia sprawiedliwe ocenianie uzyskiwanych efektów kształcenia.
3. W uczelni działa system motywujący studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce. Występują warunki do współpracy międzynarodowej studentów i możliwość realizacji studiów w ramach wymiany studenckiej z innymi uczelniami i z zagranicą.
4. Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami i całokształtu opieki jest pozytywna. W Uczelni działa system pomocy materialnej studentom znajdującym się w złej sytuacji ekonomicznej, pomoc studentom wybitnie zdolnym, studentom wykazującym wysokie wyniki w działalności sportowej. Istnieje system nagradzania studentów osiągających wysokie wyniki (stypendia rektora) oraz system wyłaniania 5% najlepszych

studentów. Uczelnia powinna poprawić warunki funkcjonowania samorządu studenckiego.

8. Stosowanie na ocenianym kierunku studiów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zorientowanego na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia

1). Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” przedstawiono Zespołowi Oceniającemu stosowane dokumenty związane z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczestnikami Systemu Kontroli Jakości Kształcenia Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego są organy jednoosobowe i kolegialne Wydziału.

Kompetencje i obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału oraz zakres działania administracji Wydziału określają takie dokumenty jak:

- statut Uczelni,
- zarządzenia, decyzje Rektora,
- regulaminy szczegółowe Uczelni,
- zarządzenia Dziekana Wydziału.

Nadzór nad prawidłowym działaniem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale sprawuje Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jest ona powoływana na okres kadencji przez Radę Wydziału na wniosek dziekana Wydziału. Podstawą prawną działania Komisji jest Uchwała Rady Wydziału w sprawie powołania Wydziałowej Komisji z dnia 24 września 2012 r. W skład Komisji wchodzi osoby powołane przez Radę Wydziału.

Dokumentacja Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmuje w szczególności:

- opis procedur stosowanych w ocenie efektów kształcenia,
- opis wymagań stawianych pracom dyplomowym na określonym poziomie kształcenia oraz zasad ich sprawdzania i oceniania,
- opis sposobów wykorzystania oceny zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów,
- raporty z oceny efektów kształcenia prowadzonej na zakończenie każdego roku akademickiego, obejmujące także wnioski odnoszące się do zmian dokonywanych w programie kształcenia mających na celu jego doskonalenie w zakresie efektów kształcenia oraz programu studiów.

Jednym ze sposobów prowadzenia kontroli funkcjonowania Wydziału jest audytowanie. Prowadzone jest według ustalonych zasad przyjętych na Uczelni i Wydziale. Audyt wewnętrzny przeprowadza się nie rzadziej niż raz do roku i jest on przeprowadzany przez audytora wewnętrznego. Bezpośrednie wyniki audytu są opracowywane i podawane do wiadomości społeczności Wydziału. Wyniki audytu są podstawą do poprawy jakości kształcenia na Wydziale. Po ewentualnym skorygowaniu nieprawidłowości przeprowadzany

jest ponowny audyt (Zarządzenie Rektora – Komendanta z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie wprowadzenia karty audytu wewnętrznego i księgi procedur audytu wewnętrznego).

Podczas wizytacji Zespół Oceniający miał możliwość zapoznania się z księgą jakości dla Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego, sprawozdaniem z przeprowadzonego zadania audytywnego, wynikami hospitacji oraz raportem z badania ankietowego studentów SGSP po semestrze 2010/2011.

Na dziekanie WIBP spoczywa ciężar działań w zakresie oceny i utrzymania wysokiej oceny jakości kształcenia. Przede wszystkim uprawnieniem dziekana jest koordynacja i nadzór nad wszystkimi działaniami związanymi z organizacją procesu dydaktycznego i kontrola jakości kształcenia. Realizuje swoje obowiązki, współpracując systematycznie z samorządem studenckim w zakresie organizacji i przeprowadzania ankietyzacji, oceniających nauczycieli akademickich wydziału.

System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia. Ankiety są przeprowadzane anonimowo oraz są poufne. Za wykorzystanie wyników oceny nauczycieli akademickich odpowiada dziekan wydziału, jest on zobowiązany do poinformowania prowadzącego zajęcia o wynikach ankiety zaraz po jej opracowaniu.

Istotne znaczenie ma sprawna współpraca z kierownikami katedr podczas oceniania pracowników i hospitacji zajęć dydaktycznych a następnie analizy jej wyników hospitacji – zgromadzona dokumentacja potwierdza systematyczność działań. Jawność ocen i podejmowanych działań zapewnia przedstawianie na posiedzeniach Rady Wydziału wyników oceny pracy nauczycieli, natomiast poszczególni nauczyciele akademicy są informowani o wynikach ankietyzacji i ocenie jakości kształcenia. Również Rada Wydziału jest informowana o zakresie proponowanych zmian organizacyjnych i innych służących poprawie jakości kształcenia.

Hospitacje planowane są na okres roku akademickiego, więcej hospitacji skierowanych jest na pomoc młodym pracownikom. Hospitacje prowadzą doświadczeni nauczyciele akademicy wydziału. Plan hospitacji jest jawny i dostępny po akceptacji przez organ kolegialny. Analiza całorocznych hospitacji dokonana na podstawie przedstawionych arkuszy ocen, pozwala stwierdzić wykonanie planu i dostrzegalne jest uzyskiwanie pozytywnych ocen przez osoby kontrolowane. Arkusze ocen zawierają głównie uwagi metodyczne do realizowanych zajęć i aktywności studentów. Zdarzają się przypadki mało czytelnego wypełnienia tych dokumentów.

Bardzo pozytywnie należy ocenić treść dokumentu polityki w postaci „Księgi jakości kształcenia”, cele jakie tam wskazano i procedury, które mają zapewnić ich osiągnięcie. Efekty polityki i systemu jakości można będzie ocenić przy kolejnej wizytacji po kilku latach jej stosowania.

Monitorowanie dydaktyki jest również opisane poprawnie w „Księdze jakości kształcenia” z podziałem obowiązków w zakresie monitorowania między dziekana, kilka komisji wydziałowych, w tym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, studentów i jednostek hospitujących zajęcia dydaktyczne. Wdrożony w SGSP i realizowany na WIBP system zapewniania jakości kształcenia przewiduje ocenę nauczycieli akademickich w postaci: zbierania danych za pomocą ankiet z oceną przeprowadzoną wśród studentów, rocznych sprawozdań kierowników komórek dydaktycznych z działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej – oceny mają wpływ na zmiany w realizacji procesu kształcenia.

System zapewnienia jakości kształcenia jest jednolity w SGSP i na WIBP istnieje obowiązek jego przestrzegania z możliwością doskonalenia metod (sposobów) realizacji poszczególnych procedur. Można pozytywnie ocenić proces kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia, ze względu na nieznaczne ubytki studentów, jednak na kończeniu studiów tym studentom bardzo zależy, gdyż mają prawie wszyscy (najlepsi na pewno) zagwarantowaną pracę w PSP. Wskaźniki dotyczące studiów niestacjonarnych są znacznie wyższe, a przecież poziom i jakość kształcenia jest porównywalna. Tutaj o ukończeniu studiów decyduje również determinacja i ocena szans na znalezienie pracy, której nikt nie gwarantuje – nie dotyczy to osób już pracujących a zwłaszcza w PSP. System funkcjonuje sprawnie i zapewnia dostęp do oceny kształcenia przyszłych pracodawców z resortu i z innych instytucji, które oferują pracę specjalistom – absolwentom WIBP, dotyczy to przede wszystkim tzw. osób cywilnych.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian prowadzone jest wielotorowo. Informacje na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę ich dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje. Informacje o efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, a także wszelkich sprawach organizacyjnych z funkcjonowaniem Uczelni studenci mogą uzyskać również w Internecie, na stronie głównej uczelni. Informacje dotyczące wyników kształcenia udostępniane są przede wszystkim studentom, nauczycielom akademickim oraz zbiorcze zestawienia organom kolegialnym WIBP i uczelni. Wzbogacone o wnioski i prognozy doskonalenia trafiają do przełożonych uczelni w resorcie MSW, po akceptacji dokonywane są odpowiednie modyfikacje.

2). Na Uczelni działa instytucjonalny system zapewniający kontakt jednostki z interesariuszami zewnętrznymi, przez udział przedstawicieli interesariuszy w konwencji SGSP. Występują silne więzi między Uczelnią i komendami wojewódzkimi oraz Komendą Główną PSP – przez osobę Rektora-Komendanta będącego członkiem wielu gremiów na najwyższym szczeblu w państwie odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pożarowe i bezpieczeństwo cywilne obywateli. Należy ocenić bardzo pozytywnie te związki i ich przełożenie na proces dydaktyczny w zakresie modernizacji i uaktualniania treści oraz dostosowania ich do bieżących potrzeb służb mundurowych i pracowników cywilnych. Ma to również swój wydźwięk w pomocy materialnej w postaci sprzętu i wyposażenia laboratoriów, wyposażenia poligonów doświadczalnych, inspirowania tematyka prac dyplomowych. Z analizy dokumentów, w tym działalności Biura Karier SGSP można wysnuć wniosek o bardzo żywej współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi z różnych obszarów życia gospodarczego, a także przez absolwentów docieranie do kolejnych instytucji.

Duży wpływ na funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia mają interesariusze (zewnętrzni i wewnętrzni) jak: przyszli pracodawcy, głównie kierownicy jednostek terenowych PSP, zakładowych straży pożarnych i innych instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa pożarowego i ratownictwa. Oni pierwsi dostrzegają niedostatki wykształcenia, umiejętności i kompetencji u absolwentów. Przekazywane oczekiwania

docierają do uczelni i WIBP drogą służbową przez KG PSP lub podczas sympozjów i konferencji – jako oceny i wyznaczniki potrzeb w powiązaniu z nowymi rozwiązaniami i nową technologią stosowaną w pożarnictwie. Istniejący system kształtowania jakości jest sprawny i przydatny w uczelni.

Studenci są również włączani w działanie systemu zapewnienia jakości kształcenia. Dla przykładu samorząd studencki zajmuje się wspomnianą wcześniej organizacją badania ankietowego, jak również planuje zgłosić swoje uwagi dotyczące funkcjonowania ankiety i pytań w niej zawartych.

Tabela 2 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia (odrębnie dla każdego poziomu kompetencji).

zakładane efekty kształcenia	program i plan studiów	kadra	infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	działalność naukowa	działalność międzynarodowa	organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

-- nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Wydział posiada udokumentowany, wydany drukiem i przyjęty 25.09.2012 r. w Wydziałowej księdze jakości kształcenia prawidłowo sformułowany co do celów strategicznych i procedur system zapewnienia jakości kształcenia spójny z innymi dokumentami, w tym ze strategią Wydziału i programem kształcenia. System kontroli i kształtowania jakości kształcenia funkcjonuje poprawnie.
2. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą aktywnie zapewnieniu odpowiedniej jakości kształcenia na wydziale.

9. Podsumowanie

Tabela 3. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
koncepcja rozwoju kierunku		X			
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
program studiów			X		
zasoby kadrowe		X			
infrastruktura dydaktyczna		X			
prowadzenie badań naukowych		X			
system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Kształcenie prowadzone przez Szkołę Główną Służby Pożarniczej w Warszawie na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa Pożarowego na kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” na I i II stopniu jest właściwe. Efekty kształcenia przyjęte dla kierunku „inżynieria bezpieczeństwa” są uzyskiwane. Wydział posiada odpowiednią kadrę oraz bazę dydaktyczną do ukształtowania wymaganych efektów kształcenia. Wydział wspiera studentów w procesie kształcenia. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia działa prawidłowo.

Wydział dostosowuje cele i efekty kształcenia oraz programy kształcenia do Krajowych Ram Kwalifikacji. Proces ten powinien zostać zintensyfikowany i zakończony w roku akademickim 2012/2013.

Janusz Uriasz

Szczecin, 8 luty 2013

Tab. 1. Zmiana stopienia spełnienia kryteriów

Uzasadnienie zmiany oceny.

Wydział w wyniku rekomendacji po przeprowadzonej wizycie programowej wprowadził zmiany dotyczące:

1. Programów i planów studiów.
2. Efektów kształcenia.
3. Sylabusów/kart przedmiotów.

Uczelnia przedstawiała dodatkowe wyjaśnienia dotyczące podjętych prac na wydziale nad doskonaleniem jakości kształcenia w bieżącym roku akademickim obejmujące:

1. Weryfikację kart przedmiotów na studiach niestacjonarnych.
2. Ocenę nakładu pracy studenta.
3. Analizę oferty przedmiotów do wyboru.
4. Analizę procesu dyplomowania

Polska Komisja Akredytacyjna po powzięciu powyższych informacji zamieniła ocenę kryterium drugiego „cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji” ze znacząco na w pełni oraz kryterium trzeciego „program studiów” ze znacząco na w pełni.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
program studiów		X			